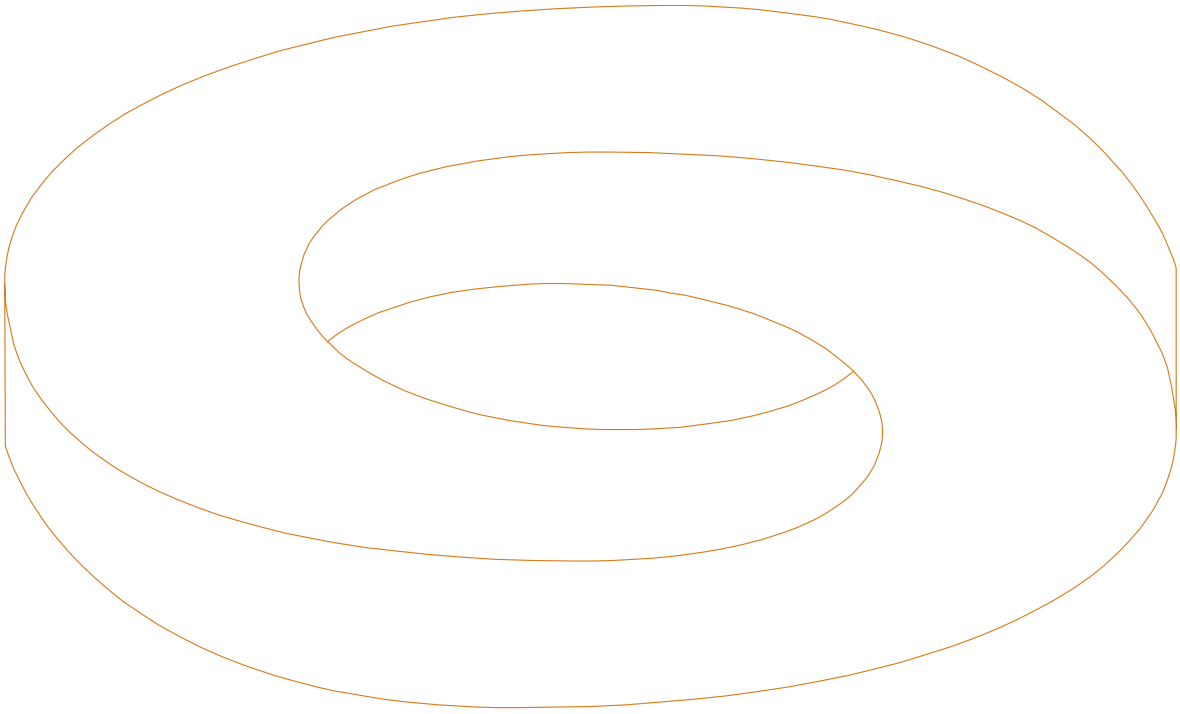
Bijlagerapportage

Beleidsonderzoek inbesteden gemeenten

LEXNOVA BV
Ossenmarkt 5
9712 NZ Groningen
www.lexnova.nl
050 313 11 33

lexnova
advies en onderzoek

Inhoud

1. Introductie 1

1.1 Situatieschets 1

1.2 Doel en vraagstelling 1

2. Onderzoeksaanpak 2

2.1 Fase 1: vooronderzoek 2

2.1.1 Deskresearch 2

2.1.2 Korte gespreksronde 2

2.2 Fase 2: Digitale enquête onder gemeenten 3

2.2.1 Onderzoekspopulatie 3

2.2.2 Vragenlijst 5

2.2.3 Onderzoeksmethode gespecificeerd 6

2.3 Fase 3: Validatie via expertmeeting 7

2.4 Maatregelen ter bevordering van betrouwbaarheid en validiteit 8

3. Resultaten enquête 10

3.1 Beschrijvende statistieken 10

3.2 Effect van gemeentegrootte, samenwerkingsverbanden en mate van urbanisatie. 12

3.3 Politieke kleur 20

3.4 Regressie analyse 22

3.5 Samenhang 25

4. Absolute aantallen per activiteit gewijzigd 26

5. Absolute aantallen per activiteit per categorie 29

6. Enquête 33

1. Introductie

1.1 Situatieschets

De aanleiding voor dit onderzoek vormt de motie van het Kamerlid Amhaouch (CDA) c.s., die de regering heeft verzocht hoe een digitaal register inbesteden kan worden opgezet. Vervolgens heeft de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat toegezegd om de reikwijdte van een register te onderzoeken en tegelijkertijd te bezien of er alternatieven zijn.

> *Inbesteden gaat over het besluit van een overheid om bepaalde (economische) activiteiten zelf uit te voeren in plaats van deze uit te besteden aan de markt. Het gaat dan bijvoorbeeld om overheden die schoonmakers en beveiligingsmedewerkers in eigen dienst neemt, in plaats van voor deze dienstverlening (via een aanbesteding) een private partij in te huren.*

Over de mate van inbesteden ontstaan bij verschillende partijen verschil van inzicht. Ondernemers hebben er belang bij dat overheden – waar mogelijk – diensten van marktpartijen betrekken en zo weinig mogelijk inbesteden. Indien daarvoor wel wordt gekozen, dient deze keuze zo transparant mogelijk te zijn. Van hun kant geven overheden aan nauwelijks in te besteden. En als er sprake van is, gebeurt dat op transparante wijze.

Vanwege deze verschillende beelden is het zinvol om onderzoek te doen naar de mate waarin inbesteding door overheden plaatsvindt en de wijze waarop dit proces verloopt. Voor dit onderzoek is ervoor gekozen om de focus te leggen op gemeenten.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat schrijft in haar brief aan de Tweede Kamer d.d. 5 juli 2018 een extern onderzoek te willen uitvoeren om een beeld te krijgen van de omvang van de gemeentelijke inbestedingen. Daarbij dient te worden onderzocht of en op welke manier gemeenten ondernemers betrekken bij de voorbereiding van inbestedingen.

Lexnova werkt in dit onderzoek samen met onderzoeksbureau Pro Facto en Bout Advocaten.

1.2 Doel en vraagstelling

Het onderzoek moet inzicht geven in de mate waarin gemeenten inbesteden en het proces dat ze hierbij doorlopen. Dit moet bijdragen aan de vervolgstappen over inbesteden in het kader van de uitvoering van de motie Amhaouch c.s. Het onderzoeksdoel kan worden vertaald in centrale vragen met deelvragen.

De centrale vragen luiden:

1. Hoe vaak besteden gemeenten een activiteit in?
2. Wat is het proces dat gemeenten doorlopen wanneer ze activiteiten uit de markt halen?

2. Onderzoeksaanpak

In hoofdstuk 1 zijn we ingegaan op de onderzoeksdoelen en de onderzoeksvragen. In dit hoofdstuk lichten wij toe op welke wijze wij komen tot beantwoording van de onderzoeksvragen. Wij geven een beschrijving van onze onderzoeksmethoden en de wijze van uitvoering.

Het veldwerk vormt het hart van het onderzoek. De opzet en uitvoering hiervan vraagt veel aandacht. De onderzoeksvraag en deelvragen maken zowel een kwantitatieve component als een kwalitatieve component noodzakelijk. Er is bij de gekozen onderzoeksopzet sprake van *mixed methods*, het combineren van meerdere onderzoeksmethoden om tot representatieve, betrouwbare en valide resultaten te komen. Bij de uitvoering van dit onderzoek onderscheiden wij drie fasen. De kern van het veldwerk bestaat uit een vragenlijst die als digitale enquête verspreid wordt (fase 2).

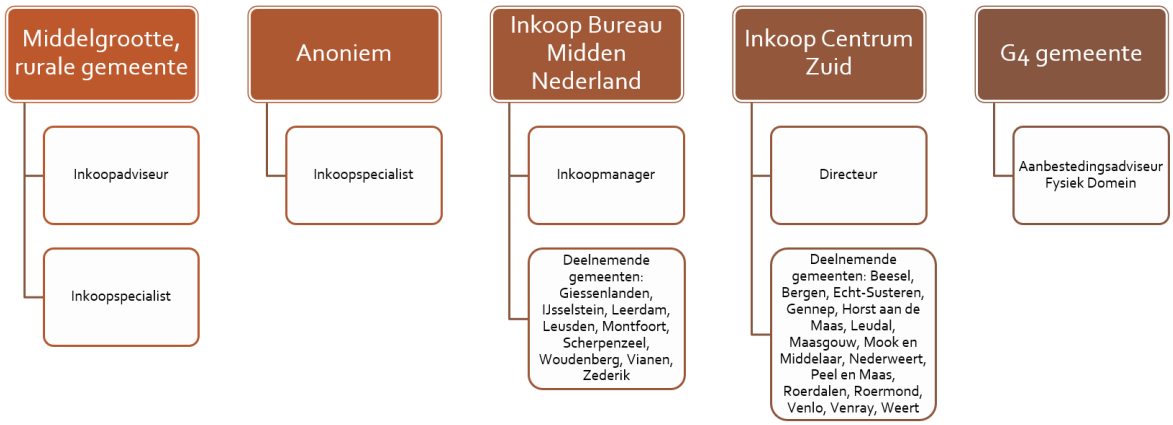
Fase 1: Vooronderzoek door middel van deskresearch en een korte gespreksronde
Fase 2: Kwantitatief onderzoek door middel van digitale en telefonische enquêtes
Fase 3: Validatie via expertmeeting

2.1 Fase 1: vooronderzoek

Het onderzoekstraject is gestart met een vooronderzoek dat bestond uit deskresearch en enkele gesprekken met betrokken professionals. Het vooronderzoek heeft belangrijke input opgeleverd voor het vervolg van het onderzoekstraject.

2.1.1 Deskresearch

Deskresearch is het verzamelen van relevante informatie over het thema inbesteden door gemeenten. Naast het reeds uitgevoerde vooronderzoek in het kader van deze opdracht wordt er gezocht naar aanvullende informatie van verschillende type bronnen. Er is gezocht naar recente rapportages, publicaties, data en gespreksverslagen op het gebied van inbesteden en aanbesteden. Er is hierbij nog geen onderscheid gemaakt in type overheid om eerste een breed beeld van het inbestedingsproces te creëren. Er is daarnaast gezocht naar beleidsstukken en met name beleidsevaluaties rondom het inbesteden vanuit overheden, brancheorganisaties en de VNG.

2.1.2 Korte gespreksronde

Behalve deskresearch zijn er gesprekken gevoerd met enkele experts, zie figuur. Het doel was het concretiseren van de onderzoeksvragen en problematiek en het verkrijgen van informatie voor het opstellen van de vragenlijst. Vanuit het onderzoeksteam waren dhr. Mr. De Lange en mevr. Mr. Ridderbos-Hovingh intensief betrokken bij deze onderzoeksfase. Zij hebben specialistische kennis

over gemeentelijke processen en in het bijzonder inbestedingen, zodat een sterke basis gevormd kan worden.

De verkregen informatie is gebruikt voor het maken van de vragenlijst die in fase 2 is gehanteerd voor de digitale enquête.

2.2 Fase 2: Digitale enquête onder gemeenten

Het kwantitatieve onderzoek is uitgevoerd uit aan de hand van een digitale enquête onder de totale doelgroep. In deze paragraaf gaan we nader in op de onderzoeksmethodiek, de onderzoekspopulatie, de omvang van de steekproef en overige uitvoeringsaspecten.

2.2.1 Onderzoekspopulatie

In het onderzoek ligt de focus op gemeenten. De onderzoekspopulatie bestaat derhalve uit alle gemeenten in Nederland. Per januari 2018 is het aantal gemeenten met 8 afgenomen, waardoor het totaal aantal in 2018 op 380 gemeenten komt[1].

Er is geen steekproef getrokken. Alle Nederlandse gemeenten zijn aangeschreven en uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek. De doelgroep binnen de gemeente is de ambtenaar verantwoordelijk voor aanbesteding, uitbesteden en met name inbesteden. Er is gericht op een minimale response van 25% van alle gemeenten waarbij zorg is gedragen voor een goede spreiding over diverse kenmerken, om tot een representatieve response te komen. Hierbij zijn de volgende criteria gebruikt:

- Grootte van de gemeente
- Geografische spreiding
- Stedelijkheid

Grootte van de gemeente

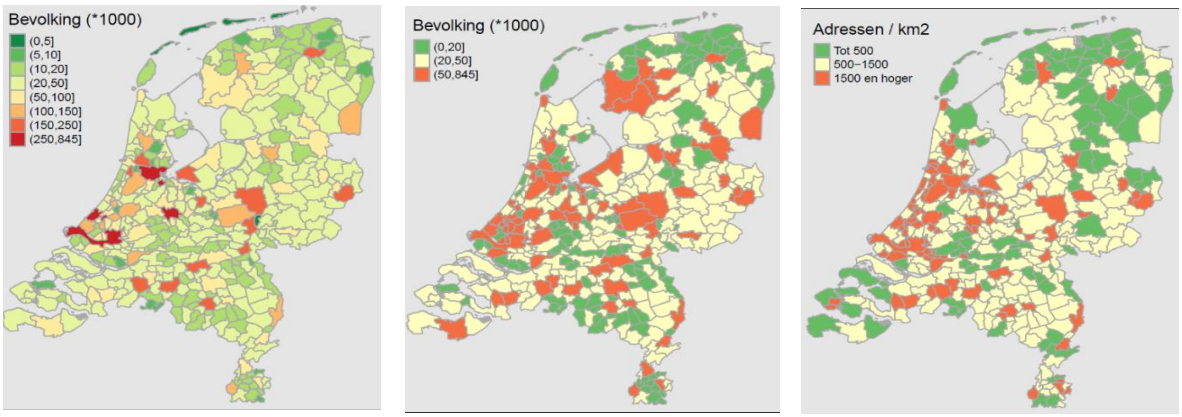
Het CBS hanteert een indeling waarin 8 klassen worden onderscheiden:

- minder dan 5 000 inwoners
- 5000 tot 10 000 inwoners
- 10 000 tot 20 000 inwoners
- 20 000 tot 50 000 inwoners
- 50 000 tot 100 000 inwoners
- 100 000 tot 150 000 inwoners
- 150 000 tot 250 000 inwoners
- 250 000 inwoners of meer (de G4)

Zoals uit de linker kaart in figuur 1 blijkt is de indeling in de grootteklassen zowel aan de onder- als de bovenkant van het spectrum erg fijnmazig. Wanneer we de acht grootteklassen opdelen in drie categorieën zien we hoe de landelijke geografische spreiding van de gemeenten is. Daarom hebben wij ons aangesloten bij de door de opdrachtgever gehanteerde indeling in klein, middelgroot en groot. Op basis van de indeling van het CBS, kiezen we voor de volgende verdeling:

- Kleine gemeenten: minder dan 20 000 inwoners
- Middelgrote gemeenten: 20 000 tot 50 000 inwoners
- Grote gemeenten: meer dan 50 000 inwoners

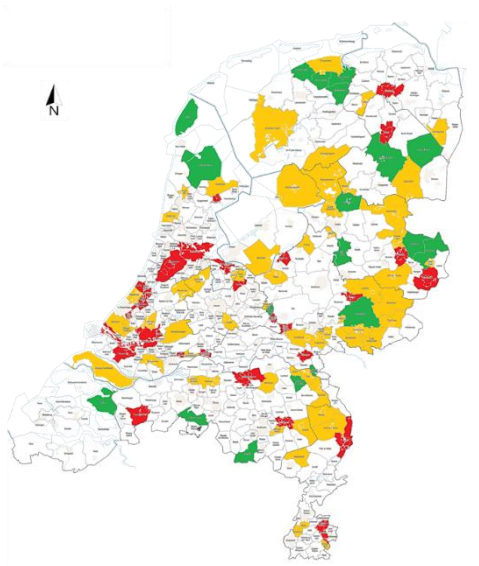
[1] https://www.cbs.nl/nl-nl/onze-diensten/methoden/classificaties/overig/gemeentelijke-indelingen-per-jaar/indeling%20per%20jaar/ gemeentelijke-indeling-op-1-januari-2018

Figuur 1 Classificatie gemeenten in drie kaarten (bron figuur: CBS open data, eigen verwerking)

Daarnaast hebben we rekening gehouden met de mate van urbanisatie. Urbanisatie heeft grote overlap met inwonertal, maar valt daarmee niet samen, zoals blijkt uit de rechter kaart in bovenstaande figuur. Dat is vooral het geval buiten de Randstad. Deze kaart is gebaseerd op omgevingsadressendichtheid, een maat voor stedelijkheid[2]. De mate van stedelijkheid is een belangrijk kenmerk van een gemeente. Dat wordt daarom meegenomen in de controle van de response ten dienste van representativiteit en als controle variabele in statistische analyses.

Geografische spreiding

Behalve grootteklassen maken we een onderverdeling op basis van landsdelen, namelijk:

- Noord-Nederland (Groningen, Friesland, Drenthe)
- West-Nederland (Noord- en Zuid-Holland, Utrecht)
- Oost-Nederland (Overijssel, Gelderland, Flevoland)
- Zuid-Nederland (Zeeland, Brabant, Limburg)

De response is gevisualiseerd op een kaart van Nederland op gemeenteniveau. Representativiteit is vervolgens bekeken door de response te vergelijken met het aantal gemeenten per stratum. Bij grote afwijkingen tussen de verdeling in de response en verdeling in de populatie zou de response worden herwogen, dit bleek echter niet nodig. In onderstaande tabellen is de verhouding van de response weergegeven voor gemeentegrootte en mate van urbanisatie.

[2] De omgevingsadressendichtheid (OAD) van een adres is het aantal adressen binnen een cirkel van één kilometer rond dat adres. Per blok van 500 bij 500 meter wordt de OAD uitgerekend voor een adres in het midden van dat blok, en vervolgens toegekend aan alle adressen in dat hele blok. De omgevingsadressendichtheid wordt uitgedrukt in adressen per vierkante kilometer en beoogt de mate van concentratie van menselijke activiteiten (wonen, werken, naar school gaan, winkelen, uitgaan etc.) weer te geven (CBS, 2018).

	N	Response	Nederland totaal
Ruraal (groen)	19	16,8%	19,5%
Intermediate (oranje)	63	55,8%	56,1%
Urbaan (rood)	31	27,4%	24,5%
Totaal	113	100%	100%

	N	Response	Nederland totaal
Kleine gemeenten	27	23,9%	28,7%
Middelgroot	58	51,3%	50,3%
Grote gemeenten	28	24,8%	21,1%
Totaal	113	100%	100%

2.2.2 Vragenlijst

De vragenlijst is zodanig opgesteld dat alle relevante onderzoeksvragen kunnen worden beantwoord. De vragenlijst bestaat uit twee delen. Het eerste deel is gericht op het aantal en de aard van de inbestedingen. Het tweede deel is gericht op het proces. Gemeenten die een inbestedingsproces beschrijven met relevantie voor dit onderzoek zijn gevraagd of zij beschikbaar zijn voor deelname aan fase 3.

De vragenlijst is omvangrijk geworden, maar zo kort en toegankelijk als dat mogelijk was. De vragen zijn concreet, duidelijk (geen moeilijk taalgebruik), neutraal (niet suggestief), eenduidig te interpreteren en gericht op de beantwoording van de genoemde onderzoeksvragen. De conceptvragenlijst, die na fase 1 was opgesteld, is besproken met de opdrachtgever. Voordat de vragenlijst in gebruik wordt genomen wordt er een pilot gedaan, onder meer op tijdsduur en inhoudelijke en technische onjuistheden. De definitieve versie is in de bijlage toegevoegd.

Uitvoering digitale enquête

De gemeenten hebben in eerste instantie per post een uitnodiging ontvangen. Om de uitnodiging kracht bij te zetten is een uitnodiging van het Ministerie van EZK toegevoegd. Vervolgens is een mail met een digitale uitnodiging met een link naar de enquête gestuurd. De mail is zoveel mogelijk naar de direct betrokken medewerker binnen de gemeente gestuurd.

Maatregelen realiseren response: Nabellen en telefonische enquêtering

Om een zo hoog mogelijke en representatieve response te genereren zijn er diverse maatregelen getroffen. Allereerst is er gewerkt met een digitale reminder. Daarnaast zijn veel gemeenten gebeld met de vraag of ze de vragenlijst ontvangen hebben en of er onduidelijkheden zijn.

Daarnaast is er een aantal samenwerkingsverbanden dat hun medewerking heeft verleend en de vragenlijst onder de aandacht van gemeentelijke inkopers in hun netwerk heeft gebracht. De Vereniging Nederlandse Gemeenten heeft haar medewerking verleent door een bericht op de website te plaatsen en in de nieuwsbrief mee te sturen. Het expertisecentrum aanbesteden Pianoo heeft op twee momenten een bericht via website en nieuwsbrief verspreid. Het geheel van maatregelen heeft er voor gezorgd dat bijna 30% van alle Nederlandse gemeenten hebben meegewerkt.

2.2.3 Onderzoeksmethode gespecificeerd

We gaan in deze paragraaf in op de onderzoeksmethode per centrale vraag en de bijbehorende deelvragen. Alle deelvragen worden in de vragenlijst verwerkt. Het gaat hierbij om de volgende vragen uit de offerteaanvraag:

Aantal inbestedingen: Hoe vaak besteden gemeenten een activiteit in?

1. Hoe vaak verricht een gemeente een activiteit zelf in plaats van deze aan de markt te laten en om welke activiteiten gaat het?
2. Wat is de reden hiervoor?
3. Hoe vaak hebben gemeenten de afgelopen vijf jaar (2012-2017) een activiteit uit de markt gehaald en in eigen beheer genomen?
4. Hoe vaak heeft een gemeente een activiteit die het eerst zelf verrichtte de afgelopen vijf jaar in de markt gezet?
5. In hoeverre zijn er in de activiteiten die overheden uit de markt halen verschillende categorieën te onderscheiden?
6. Is er in de afgelopen jaren sprake van een significante toename van activiteiten die door gemeenten uit de markt zijn gehaald?

Analyse

De kwantitatieve data is met behulp van SPSS verwerkt. Er worden veelal aantallen, percentages en gemiddelden gegeven. Daarnaast zijn er diverse statistische toetsen uitgevoerd, waaronder verschilanalyses (t-toetsen; Mann-Whitney U toetsen; Kruskal-Wallis toetsen), correlaties en regressies (OLS). De nauwkeurigheid van de gevonden resultaten wordt door middel van betrouwbaarheidsintervallen aangegeven, waarbij wordt uitgegaan van een betrouwbaarheidsinterval op 95%. Er is gebruik gemaakt van bootstrapping om de analyses betrouwbaar uit te kunnen voeren (voor toelichting, zie paragraaf 2.4).

Inbesteding in relatie tot gemeentelijke achtergrondkenmerken

De mate van inbesteding kan afhankelijk zijn van het type gemeente. Zo zouden grotere gemeenten vaker over kunnen inbesteding, maar mogelijk zijn het juist de kleinere gemeenten waar meer inbesteed wordt. Een logistieke regressie geeft inzicht in dergelijke vragen. Er zijn twee regressie analyses uitgevoerd.

Er zijn verschillende variabelen die we testen. De twee belangrijkste variabelen zijn de mate van inbesteden en het al dan niet door voeren van wijzigingen in de manier waarop een activiteit wordt georganiseerd. Er zijn echter meer variabelen die we analyseren. Om goed op waarde te kunnen schatten wat een uitkomst betekent, is het belangrijk om zicht te hebben op het totaal aan variabelen dat getoetst wordt. Hieronder volgt eerst een overzicht van de verschillende variabelen waar we inhoudelijk in geïnteresseerd zijn, en vervolgens worden ook de controle variabelen gegeven op de volgende pagina.

- Belangrijkste afhankelijke variabelen:
    - Mate van inbesteden. Gemeten op een schaal van 1-5 van volledig inbesteed tot volledig aanbesteed, het gemiddelde is berekend per gemeente over 93 activiteiten.
    - Wijziging van manier waarop een activiteit georganiseerd wordt in de periode 2012-2017. Dit is een binaire variabele: ja/ nee gewijzigd
- Overige inhoudelijke variabelen:
    - Som van aantal wijzigingen (met én zonder sociaal domein)
    - Som van aantal activiteiten volledig inbesteed (met én zonder sociaal domein)
    - Som van aantal activiteiten grotendeels inbesteed (met én zonder sociaal domein)

- Som van aantal activiteiten 50-50 inbesteed en aanbesteed (met én zonder sociaal domein)
- Som van aantal activiteiten grotendeels aanbesteed (met én zonder sociaal domein)
- Som van aantal activiteiten volledig aanbesteed (met én zonder sociaal domein)
- Som van aantal activiteiten via Open House (inclusief sociaal domein)
- Som van aantal activiteiten via subsidies (inclusief sociaal domein)

In het onderzoek worden een aantal achtergrondvariabelen meegenomen. Het gaat hierbij in ieder geval om de gemeentegrootte, stedelijkheid, geografische locatie van de gemeente in vier landsdelen (bij voldoende response mogelijk per provincie) en bedrijvigheid. Deze controlevariabelen worden meegenomen om het effect ervan te kunnen meten. Hierdoor kan er gekeken worden naar de grootte van het effect van deze variabelen. Iedere gemeente is gekoppeld aan een aantal kenmerken. Deze variabelen worden controle variabelen genoemd.

Controle variabelen:

- Grootte (aantal inwoners in drie categorieën)
- Bevolkingsontwikkeling 2012-2017
- Omgevingsadressendichtheid (mate van stedelijkheid in drie categorieën)
- Opleidingsniveau (aandeel hoger opgeleiden ten opzichte van beroepsbevolking)
- Bedrijvigheid (bedrijfsoprichtingen (netto of bruto?)
- Politiek landschap: Grootste partij in gemeenteraad
- Voornaamste politieke oriëntatie: Links, Rechts, Centrum, anders
- Samenwerkingsverband (binaire variabele: gemeente is wel of niet onderdeel van samenwerkingsverband)

Proces van inbesteding: Wat is het proces dat gemeenten doorlopen wanneer ze activiteiten uit de markt halen?

1. Wat is de reden dat gemeenten een activiteit uit de markt halen?
2. In het geval dat activiteiten in bepaalde sectoren vaker uit de markt worden gehaald, wat is de reden om in bepaalde sectoren wel activiteiten uit de markt te halen en in andere niet?
3. In hoeverre zijn de effecten op ondernemers meegewogen in de besluitvorming en hoe zijn deze effecten door gemeenten onderzocht?
4. Op welke wijze en in welke mate worden ondernemers actief bij de besluitvorming betrokken?
5. Is het in de onderzoeksperiode voorgekomen dat gemeenten zijn gestart met een procedure om een activiteit uit de markt te halen, maar hier voortijdig mee zijn gestopt? Zo ja, wat was de aanleiding voor het stopzetten van de procedure?
6. In hoeverre wordt een beslissing om een activiteit uit de markt te halen periodiek heroverwogen?

Bij gemeenten die in de periode 2012-2017 voor één of meerdere activiteiten overgegaan zijn tot inbesteding zullen – per activiteit – een aantal vragen gesteld worden die betrekking hebben op het proces van inbesteding. Deze vragen zijn in de vragenlijst in beperkte mate voorgestructureerd en deels ook open van karakter.

2.3 Fase 3: Validatie via expertmeeting

Fase 2 heeft de belangrijkste resultaten van het totale onderzoek opgeleverd. Om deze uitkomsten te valideren is er een expertmeeting georganiseerd met gemeenten. Er hebben ruim 20 gemeenten aangegeven mee te willen werken aan de expertmeeting. De bijeenkomst heeft plaatst gevonden

in Amersfoort, op een moment dat de vragenlijst gesloten was en de eerste analyses waren uitgevoerd. Op dat moment was het voor vier van de geïnteresseerde gemeenten mogelijk om bij elkaar te komen. Onder leiding van twee onderzoekers is er gedurende een 2,5 uur durende sessie intensief gesproken over de betekenis van de uitkomsten. Onder de deelnemers was een G4 gemeente, een G40 gemeente, en twee kleinere gemeenten (30.000 en 45.000 inwoners). De uitkomsten zijn aan hen voorgelegd ter validatie en verdieping.

Tijdens de expertmeeting zijn zowel de uitkomsten van de aantallen inbestedingen besproken als de uitkomsten van het onderzoek naar het proces van inbesteden. Met name dit laatste deel – dat kwalitatiever van aard is – heeft tijdens de meeting de nodige aandacht gekregen voor verdere verdieping en validering.

De bijeenkomst is geanalyseerd door de ervaring en aantekeningen van de gespreksleider en de observant te vergelijken en thematisch te analyseren. Het verslag van de bijeenkomst is de basis voor de analyse. Fase 3 vormt hiermee een toevoeging op de resultaten van de enquête. Deze toevoeging bestaat uit enerzijds validatie en anderzijds uit verdiepende informatie.

2.4 Maatregelen ter bevordering van betrouwbaarheid en validiteit

Goed onderzoek is zowel betrouwbaar als valide. Om dit te waarborgen is het belangrijk om de beperkingen van een onderzoek te bespreken. In ieder onderzoek moeten keuzes worden gemaakt. Deze keuzes brengen direct of indirect beperkingen met zich mee.

Een betrouwbaar onderzoek is een onderzoek waar bij herhaling een vergelijkbare uitkomst wordt gevonden. Getroffen maatregelen om de betrouwbaarheid te borgen:

- Het volledig en correct formuleren van de enquêtevragen; de vragen moeten ondubbelzinnig zijn. Dit is bereikt door 1) dubbele ontkenningen te vermijden, 2) toegankelijk en 3) neutraal taalgebruik te hanteren en 4) uitputtende keuzemogelijkheden aan de respondent voor te leggen.
- De vragenlijst is middels een pilot getest. De pilot onder inkopers heeft veel inzicht gegeven en geleid tot diverse verbeteringen in de vragenlijst.

Een onderzoek is valide wanneer het meet wat het beoogde te meten. Een onderzoek is niet valide wanneer er systematische fouten in zitten. Een systematische fout komt ook bij herhaling terug.

- In dit geval gaat het hoofdzakelijk om de mate, vorm en motivatie van gemeentelijke inbestedingen. Het eerste dat van belang is voor een valide onderzoek is dat de juiste doelgroep wordt benaderd. De doelgroep van dit onderzoek is heel concreet, namelijk de ambtenaar verantwoordelijk voor aanbesteding, uitbesteden en met name inbesteden. Ondanks dat de doelgroep heel concreet is, is zij lastig te bereiken. Er is daarom op vele manieren gewerkt om de juiste personen aan te spreken. Allereerst is er via samenwerkingsverbanden, Pianoo, Google, LinkedIn en telefonische navraag van zoveel mogelijk gemeenten opgezocht wie voor de inkoop verantwoordelijk is.
- Daarnaast is er in de vragenlijst en in de uitnodiging veel aandacht besteed aan het belang dat de enquête door de juiste persoon werd ingevuld. Er zijn meerdere vragen gesteld om het kennisniveau van de respondent te testen en er is gestimuleerd om de vragenlijst door te sturen of terug te sturen als men onvoldoende kennis in huis had. Ook is het gestimuleerd om de vragenlijst – waar nodig – gezamenlijk in te vullen. Dit is regelmatig gebeurd.
- Vervolgens is het voor de validiteit van belang dat de respons zo hoog mogelijk is. Op het moment van onderzoek waren er 380 gemeenten. Door zeer actieve werving is de vragenlijst door veel gemeenten gevonden en uiteindelijk door 113 gemeenten volledig of voor een groot deel ingevuld. Gezien de uitermate gunstige spreiding van de gemeenten in Nederland en evenwichtige verdeling in type gemeente op basis van stedelijkheid en grootte kunnen we uitgaan van een goede externe validiteit (generaliseerbaarheid).

- Een aanvullende maatregel is om gebruik te maken van bootstrapping. Bootstrapping is een statistische techniek die gebruikt wordt om de steekproevenverdeling van parameters te schatten. Dit gebeurt door heel vaak een nieuwe steekproef te nemen uit de huidige steekproef met teruglegging en per steekproef de parameter te schatten en te kijken naar de verdeling van de parameters over deze steekproeven[3]. De belangrijkste reden om dit te doen is om in te spelen op een afwijking van de responsverdeling ten opzichte van de gehele populatie. Bootstrapping corrigeert voor eventuele afwijkingen waardoor er van een, bij benadering, normaalverdeling uitgegaan mag worden.
- Een andere belangrijke maatregel om te waarborgen dat de resultaten valide zijn is het toepassen van triangulatie. Door meerdere onderzoeksmethoden toe te passen is de validiteit van het resultaat gewaarborgd. Wanneer er vanuit één methode informatie wordt gewonnen kan deze informatie een bias hebben. In dit onderzoek is daarom naast de kwantitatieve vragenlijst ook gebruik gemaakt van vooronderzoek door middel van deskresearch en expert interviews. De conclusie van de hoofdmethode is vervolgens gevalideerd door de derde fase in het onderzoek, de expertmeeting. De vragenlijst zelf is ook op meerdere bronnen gebaseerd en er zijn meerdere onderzoekers bij betrokken geweest die vanuit verschillende invalshoeken en expertises naar de vragen hebben gekeken, waaronder een gedragspsychologe en een aanbestedingsadvocaat.

[3] Adèr, H. J., & Mellenbergh, G. J. (2008). *Advising on research methods: A consultant's companion*. Huizen, The Netherlands: van Kessel. (with contributions by David J. Hand).

3. Resultaten enquête

In dit hoofdstuk wordt de ruwe output van SPSS gegeven, behorende bij de rapportage. Dit hoofdstuk is bedoeld ter controle van de uitspraken, grafieken en conclusies in de rapportage. Er wordt om die reden weinig tekst en uitleg bij de tabellen gegeven.

3.1 Beschrijvende statistieken

Statistics

		Som van alle activiteiten gewijzigd in 2012	Som van alle activiteiten: NVT	Som van activiteiten: volledig inbesteed	Som van activiteiten: grotendeels inbesteed	Som van activiteiten: 50-50 inbesteed en aanbesteed	Som van activiteiten: grotendeels aanbesteed	Som van activiteiten: volledig aanbesteed
N	Valid	113	113	113	113	113	113	113
	Missing	0	0	0	0	0	0	0
Mean		1,8053	9,3717	4,8496	6,4425	5,6372	13,6814	42,7611
Median		,0000	6,0000	4,0000	5,0000	4,0000	10,0000	46,0000
Std. Deviation		3,69570	10,77629	4,38182	5,37843	4,92454	14,07268	19,91064
Range		20,00	68,00	24,00	27,00	21,00	78,00	79,00
Minimum		,00	,00	,00	,00	,00	,00	,00
Maximum		20,00	68,00	24,00	27,00	21,00	78,00	79,00

Statistics

		Som van activiteiten: Open House	Som van activiteiten: Subsidies
N	Valid	113	113
	Missing	0	0
Mean		3,0354	1,4690
Median		,0000	,0000
Std. Deviation		5,04786	2,04883
Range		23,00	8,00
Minimum		,00	,00
Maximum		23,00	8,00

Statistics

		Som van wijzigingen ex sociaal domein	Som van NVT ex Sociaal Domein	Som volledig inbesteed exclusief Sociaal Domein	Som grotendeels inbesteed ex Sociaal Domein	Som van 50-50 inbesteed en aanbesteed ex Sociaal Domein	Som grotendeels aanbesteed ex Sociaal Domein	Som van volledig aanbesteed ex Sociaal Domein
N	Valid	113	113	113	113	113	113	113
	Missing	0	0	0	0	0	0	0
Mean		,9115	7,7788	4,1770	5,7168	5,2743	11,7257	33,5044
Median		,0000	5,0000	3,0000	4,0000	4,0000	10,0000	38,0000
Std. Deviation		2,02466	8,62485	3,77310	4,82454	4,74953	11,16775	15,94081
Range		12,00	55,00	24,00	24,00	21,00	60,00	65,00
Minimum		,00	,00	,00	,00	,00	,00	,00
Maximum		12,00	55,00	24,00	24,00	21,00	60,00	65,00

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Sum	Mean	Std. Deviation
Som van activiteiten: Open House	113	,00	23,00	343,00	3,0354	5,04786
Som van activiteiten: Subsidies	113	,00	8,00	166,00	1,4690	2,04883
Valid N (listwise)	113					

Activiteit	**Open house**	**Subsidie**
Wmo: inkoop van hulpmiddelen zoals rolstoelen, rollators, steunkousen, krukken, wandelstokken.	9	0
Wmo hulp bij het huishouden	29	0
Wmo: levering en installatie van trapliften	7	0
Overig Wmo: maatschappelijke begeleiding, vrijwilligerswerk e.d.	21	24
Leerlingenvervoer	3	0
Wmo: Aangepast vervoer (o.a. gehandicaptenvervoer en patiëntenvervoer)	8	2
Aanschaf en levering van leermiddelen zijnde kosten voor lesmateriaal (boeken en abonnementen), materiaal voor de biblio- en mediatheek.	3	8
Reïntegratiediensten	6	1
Medische advisering en indicering burgers	6	0
Schuldhulpverlening	6	8
AWBZ verstrekkingen en diensten	14	2
Inburgering	5	12
Welzijnswerk	8	47
Jeugdhulpverlening	23	6
Beschermd wonen	23	16
Thuiszorg	30	1
Dagbesteding	36	2
Jeugd daghulp	32	1

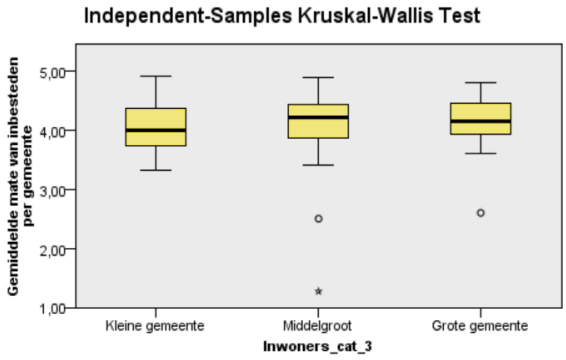
Jeugd residentieel	28	3
Wijkteams	7	17
Jeugd ambulante	28	3
Som	**332**	**153**

3.2 Effect van gemeentegrootte, samenwerkingsverbanden en mate van urbanisatie.

Op basis van de verdeling van de percentages van inbesteden lijkt er geen verschil te bestaan tussen de grootte van gemeenten. Om te kijken of dit statistisch gezien klopt, is er een t-toets uitgevoerd (zie volgende sectie voor details). Er wordt geen significant verschil gevonden tussen de grootte van gemeenten. Om de verschillen te visualiseren is in het figuur hiernaast een boxplot per categorie (klein, middel, groot) gemaakt.

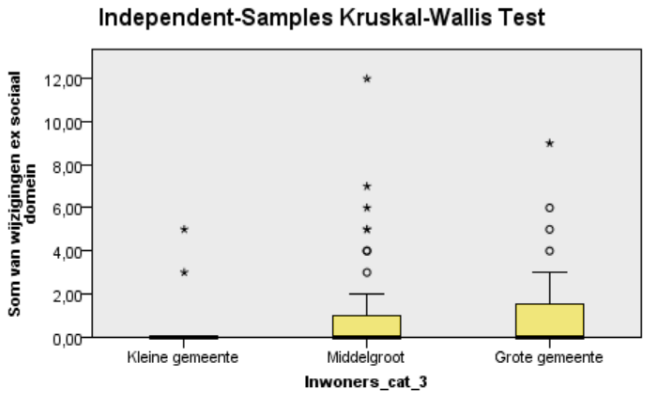
In de boxplot is de spreiding van de gemiddelde mate van inbesteden te zien. Voor alle drie de categorieën is het figuur sterk vergelijkbaar: de mediaan (het middelste getal, weergegeven door de dikke streep in het gele vierkantje) ligt rond de 4 (grotendeels aanbesteed). De middelste helft van de activiteiten zijn gevisualiseerd in het gele vierkantje. De drie figuren lijken sterk op elkaar: statistisch gezien zijn ze gelijk.

Dezelfde analyse is gedaan voor alle variabelen die op slide 8 zijn weergegeven. Alleen voor het aantal doorgevoerde wijzigingen in de onderzoekperiode vinden we een verschil voor gemeentegrootte. Kleine gemeenten hebben significant minder wijzigingen doorgevoerd (gemiddeld 0,3) vergeleken met middelgroot of grote gemeenten (gemiddeld 1,1 gewijzigde activiteiten)*. In de figuur is de spreiding van deze variabele ook middels een boxplot gevisualiseerd. Zoals eerder benoemd geldt voor de meeste gemeenten dat er überhaupt geen wijzigingen bekend zijn, daarom is de mediaan in alle drie de groottes nul (de dikke streep in de box). Bij kleine gemeenten is er gemiddeld 0,3 activiteit gewijzigd, maar in de meeste gevallen is niets gewijzigd. Middelgrote en grote gemeenten laten een iets

Total N	113
Test Statistic	1,952
Degrees of Freedom	2
Asymptotic Sig. (2-sided test)	,377

1. The test statistic is adjusted for ties.
2. Multiple comparisons are not performed because the overall test does not show significant differences across samples.

Total N	113
Test Statistic	7,934
Degrees of Freedom	2
Asymptotic Sig. (2-sided test)	,019

1. The test statistic is adjusted for ties.

ander patroon zien. In de figuur wordt duidelijk dat de spreiding daar groter is, met een gemiddelde van 1,1 en uitschieters tot 12.

** t-toets: t*(111)= -1,829, p= 0,013

T-toets inclusief Bootstrap.
Groepen: kleine gemeenten vs. middelgroot en groot; middelgroot vs. klein en groot; groot vs. klein en middelgroot
Variabelen:

- Gemiddelde mate van inbesteden per gemeente
- Som van wijzigingen ex sociaal domein (significant resultaat voor verschil kleine gemeenten en overige)
- Som volledig inbesteed exclusief Sociaal Domein
- Som grotendeels inbesteed ex Sociaal Domein
- Som van 50-50 inbesteed en aanbesteed ex Sociaal Domein
- Som grotendeels aanbesteed ex Sociaal Domein
- Som van volledig aanbesteed ex Sociaal Domein
- volledig en grotendeels inbesteden gezamenlijk
- volledig en grotendeels aanbesteden gezamenlijk
- Som van activiteiten: Open House
- Som van activiteiten: Subsidies

Resultaat: één significante verschillen gevonden.
Output: resultaat van t-toets, exclusief group statistics (uitzondering voor significant resultaat) in verband met omvang tabellen en afwezigheid van significante uitkomsten. Het resultaat is bevestigd door het uitvoeren van een kruskal-wallis test, een non-parametische toets geschikt voor meer dan twee groepen. De uitkomsten hiervan zijn na de tabellen van de t-toets gegeven.

Group Statistics

	klein_dummy	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Som van wijzigingen ex sociaal domein	Kleine gemeente	27	,2963	1,10296	,21227
	overig	86	1,1047	2,20710	,23800

Independent Samples Test

Groepen: Kleine gemeente vs overig

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
									95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
Som van wijzigingen ex sociaal domein	Equal variances assumed	7,638	,007	-1,829	111	,070	-,80835	,44204	-1,68429	,06758
	Equal variances not assumed			-2,535	89,295	,013	-,80835	,31890	-1,44198	-,17473
Som volledig inbesteed exclusief Sociaal Domein	Equal variances assumed	1,120	,292	1,007	111	,316	,83807	,83230	-,81118	2,48733
	Equal variances not assumed			1,001	43,195	,322	,83807	,83691	-,84950	2,52564
Som grotendeels inbesteed ex Sociaal Domein	Equal variances assumed	,144	,705	,531	111	,597	,56675	1,06773	-1,54903	2,68253
	Equal variances not assumed			,575	50,024	,568	,56675	,98644	-1,41454	2,54805
Som van 50-50 inbesteed en aanbesteed ex Sociaal Domein	Equal variances assumed	,214	,645	-,528	111	,598	-,55512	1,05114	-2,63803	1,52778
	Equal variances not assumed			-,559	48,032	,579	-,55512	,99261	-2,55086	1,44061
Som grotendeels aanbesteed ex Sociaal Domein	Equal variances assumed	2,357	,128	1,559	111	,122	3,81568	2,44805	-1,03530	8,66665
	Equal variances not assumed			1,288	34,076	,206	3,81568	2,96270	-2,20475	9,83611
Som van volledig aanbesteed ex Sociaal Domein	Equal variances assumed	,155	,695	-,852	111	,396	-2,99871	3,52088	-9,97557	3,97816
	Equal variances not assumed			-,851	43,483	,400	-2,99871	3,52556	-10,10639	4,10898
volledig en grotendeels inbesteden gezamenlijk	Equal variances assumed	,238	,627	1,055	111	,294	1,75754	1,66641	-1,54457	5,05964
	Equal variances not assumed			1,062	44,089	,294	1,75754	1,65427	-1,57623	5,09130
volledig en grotendeels aanbesteden gezamenlijk	Equal variances assumed	,228	,634	-,024	111	,981	-,09475	3,88610	-7,79531	7,60582
	Equal variances not assumed			-,026	49,566	,979	-,09475	3,60772	-7,34263	7,15314

Gemiddelde mate van inbesteden per gemeente	Equal variances assumed	,268	,606	-,795	111	,428	-,08861	,11147	-,30949	,13227
	Equal variances not assumed			-,843	48,205	,403	-,08861	,10505	-,29980	,12258
Som van activiteiten: Open House	Equal variances assumed	10,413	,002	1,496	111	,137	1,65676	1,10746	-,53775	3,85127
	Equal variances not assumed			1,112	30,932	,275	1,65676	1,49032	-1,38304	4,69656
Som van activiteiten: Subsidies	Equal variances assumed	,465	,497	,143	111	,886	,06503	,45396	-,83453	,96459
	Equal variances not assumed			,138	41,122	,891	,06503	,47155	-,88719	1,01725

Independent Samples Test

Middelgrote gemeente vs overig

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
									95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
Som van wijzigingen ex sociaal domein	Equal variances assumed	,545	,462	,568	111	,571	,21724	,38222	-,54015	,97463
	Equal variances not assumed			,571	108,858	,569	,21724	,38025	-,53641	,97089
Som volledig inbesteed exclusief Sociaal Domein	Equal variances assumed	,653	,421	-,660	111	,511	-,46991	,71193	-1,88065	,94084
	Equal variances not assumed			-,661	110,949	,510	-,46991	,71051	-1,87783	,93802
Som grotendeels inbesteed ex Sociaal Domein	Equal variances assumed	,227	,635	,366	111	,715	,33386	,91156	-1,47246	2,14017
	Equal variances not assumed			,367	110,660	,714	,33386	,90891	-1,46727	2,13498
Som van 50-50 inbesteed en aanbesteed ex Sociaal Domein	Equal variances assumed	,268	,606	-,470	111	,639	-,42194	,89703	-2,19948	1,35559
	Equal variances not assumed			-,472	110,812	,638	-,42194	,89476	-2,19501	1,35112
	Equal variances assumed	,081	,777	-,203	111	,840	-,42821	2,11094	-4,61119	3,75476

Som grotendeels aanbesteed ex Sociaal Domein	Equal variances not assumed			-,203	110,443	,840	-,42821	2,11193	-4,61338	3,75695
Som van volledig aanbesteed ex Sociaal Domein	Equal variances assumed	1,033	,312	,362	111	,718	1,08903	3,01194	-4,87933	7,05739
	Equal variances not assumed			,362	110,897	,718	1,08903	3,00518	-4,86600	7,04405
volledig en grotendeels inbesteden gezamenlijk	Equal variances assumed	1,065	,304	-,222	111	,825	-,31661	1,42852	-3,14733	2,51410
	Equal variances not assumed			-,222	110,625	,825	-,31661	1,42870	-3,14778	2,51455
volledig en grotendeels aanbesteden gezamenlijk	Equal variances assumed	,073	,787	,335	111	,738	1,11003	3,31384	-5,45657	7,67663
	Equal variances not assumed			,335	109,871	,739	1,11003	3,31809	-5,46573	7,68579
Gemiddelde mate van inbesteden per gemeente	Equal variances assumed	,210	,647	,293	111	,770	,02791	,09533	-,16100	,21682
	Equal variances not assumed			,295	107,361	,769	,02791	,09473	-,15987	,21570
Som van activiteiten: Open House	Equal variances assumed	,966	,328	-,336	111	,737	-,32069	,95384	-2,21080	1,56942
	Equal variances not assumed			-,334	100,015	,739	-,32069	,96103	-2,22733	1,58595
Som van activiteiten: Subsidies	Equal variances assumed	,026	,873	,807	111	,422	,31160	,38621	-,45371	1,07691
	Equal variances not assumed			,804	107,416	,423	,31160	,38756	-,45665	1,07985

Independent Samples Test

Groepen: Grote gemeente vs. overig

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
									95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
Som van wijzigingen ex sociaal domein	Equal variances assumed	1,198	,276	1,129	111	,261	,49748	,44063	-,37565	1,37061
	Equal variances not assumed			1,057	41,568	,297	,49748	,47087	-,45306	1,44802
Som volledig inbesteed exclusief Sociaal Domein	Equal variances assumed	,082	,775	-,227	111	,820	-,18782	,82565	-1,82389	1,44826
	Equal variances not assumed			-,240	50,753	,811	-,18782	,78248	-1,75889	1,38326
Som grotendeels inbesteed ex Sociaal Domein	Equal variances assumed	,108	,744	-,951	111	,344	-1,00042	1,05170	-3,08443	1,08359
	Equal variances not assumed			-,952	46,194	,346	-1,00042	1,05056	-3,11484	1,11400
Som van 50-50 inbesteed en aanbesteed ex Sociaal Domein	Equal variances assumed	,191	,663	1,070	111	,287	1,10714	1,03423	-,94226	3,15654
	Equal variances not assumed			1,082	46,978	,285	1,10714	1,02297	-,95083	3,16511
Som grotendeels aanbesteed ex Sociaal Domein	Equal variances assumed	3,293	,072	-1,298	111	,197	-3,14874	2,42601	-7,95605	1,65857
	Equal variances not assumed			-1,731	87,253	,087	-3,14874	1,81907	-6,76419	,46671
Som van volledig aanbesteed ex Sociaal Domein	Equal variances assumed	,607	,438	,420	111	,675	1,46597	3,48629	-5,44234	8,37427
	Equal variances not assumed			,444	50,913	,659	1,46597	3,29854	-5,15639	8,08833
volledig en grotendeels inbesteden gezamenlijk	Equal variances assumed	,196	,658	-,782	111	,436	-1,29034	1,64967	-4,55926	1,97859
	Equal variances not assumed			-,773	45,253	,443	-1,29034	1,66839	-4,65012	2,06945
volledig en grotendeels aanbesteden gezamenlijk	Equal variances assumed	,736	,393	-,364	111	,717	-1,39538	3,83618	-8,99703	6,20627
	Equal variances not assumed			-,329	39,703	,744	-1,39538	4,23671	-9,96008	7,16932

Gemiddelde mate van inbesteden per gemeente	Equal variances assumed	1,344	,249	,445	111	,658	,04904	,11031	-,16956	,26763
	Equal variances not assumed			,499	57,455	,620	,04904	,09832	-,14781	,24589
Som van activiteiten: Open House	Equal variances assumed	3,509	,064	-1,080	111	,283	-1,18655	1,09910	-3,36450	,99139
	Equal variances not assumed			-1,373	77,313	,174	-1,18655	,86447	-2,90783	,53472
Som van activiteiten: Subsidies	Equal variances assumed	,706	,403	-1,078	111	,283	-,48109	,44611	-1,36509	,40290
	Equal variances not assumed			-1,021	42,277	,313	-,48109	,47126	-1,43194	,46975

Independent Samples Test										
Groepen: Samenwerkingsverband (ja/ nee)		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Som van wijzigingen ex sociaal domein	Equal variances assumed	0,540	0,464	-0,157	111	0,876	-0,06233	0,39786	-0,85072	0,72606
	Equal variances not assumed			-0,175	108,611	0,861	-0,06233	0,35640	-0,76874	0,64408
Som van alle activiteiten gewijzigd in 2012	Equal variances assumed	1,674	0,198	0,265	111	0,792	0,19207	0,72609	-1,24672	1,63086
	Equal variances not assumed			0,293	107,179	0,770	0,19207	0,65659	-1,10952	1,49366
Gemiddelde mate van inbesteden per gemeente	Equal variances assumed	0,389	0,534	0,789	111	0,432	0,07805	0,09886	-0,11785	0,27395
	Equal variances not assumed			0,725	64,613	0,471	0,07805	0,10759	-0,13684	0,29295
Som volledig inbesteed exclusief Sociaal Domein	Equal variances assumed	0,320	0,573	-1,983	111	0,050	-1,44478	0,72874	-2,88882	-0,00075
	Equal variances not assumed			-1,850	67,568	0,069	-1,44478	0,78104	-3,00350	0,11394
Som grotendeels inbesteed ex Sociaal Domein	Equal variances assumed	0,015	0,904	-0,065	111	0,948	-0,06165	0,94815	-1,94047	1,81717
	Equal variances not assumed			-0,063	75,857	0,950	-0,06165	0,97786	-2,00928	1,88598

Som van 50-50 in-besteed en aanbesteed ex Sociaal Domein	Equal variances assumed	2,788	0,098	-1,312	111	0,192	-1,21545	0,92627	-3,05091	0,62001
	Equal variances not assumed			-1,342	89,015	0,183	-1,21545	0,90578	-3,01520	0,58431
Som grotendeels aanbesteed ex Sociaal Domein	Equal variances assumed	0,976	0,325	0,765	111	0,446	1,67480	2,18903	-2,66292	6,01251
	Equal variances not assumed			0,809	97,610	0,420	1,67480	2,06981	-2,43287	5,78247
Som van volledig aanbesteed ex Sociaal Domein	Equal variances assumed	0,213	0,645	-0,973	111	0,333	-3,03625	3,11956	-9,21787	3,14537
	Equal variances not assumed			-0,980	85,033	0,330	-3,03625	3,09831	-9,19648	3,12399
Som van activiteiten: Open House	Equal variances assumed	13,002	0,000	2,144	111	0,034	2,08435	0,97213	0,15801	4,01069
	Equal variances not assumed			2,506	110,607	0,014	2,08435	0,83185	0,43591	3,73279
Som van activiteiten: Subsidies	Equal variances assumed	1,654	0,201	-0,549	111	0,584	-0,22087	0,40211	-1,01767	0,57594
	Equal variances not assumed			-0,516	68,761	0,608	-0,22087	0,42844	-1,07562	0,63389

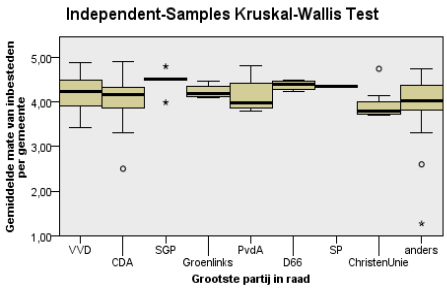
3.3 Politieke kleur

Of politieke kleur van een gemeente daadwerkelijk invloed heeft op het aantal activiteiten dat wordt inbesteed of aanbesteed kunnen we testen. We kijken wederom naar het totaal, niet naar individuele activiteiten. Wanneer we naar alle activiteiten kijken binnen gemeenten en de mate van inbesteden, dan blijkt dat de bekende voorbeelden niet de standaard zijn. We vinden geen statistisch significante verschillen op basis van politieke kleur. Dit gemeten aan de hand van de grootste partij, waarbij onderscheid is gemaakt tussen VVD, CDA, SGP, GroenLinks, PvdA, D66, SP, CU en overig. De overige partijen zijn veelal lokale partijen. De verschillen zijn niet significant (p=0,214). Zie onderstaande figuren voor de uitkomsten van de Kruskal-Walli Test en de bijbehorende boxplot (van toets 1).

Hypothesis Test Summary

	Null Hypothesis	Test	Sig.	Decision
1	The distribution of Gemiddelde mate van inbesteden per gemeente is the same across categories of Grootste partij in raad.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	214,000	Retain the null hypothesis.
2	The distribution of Som van wijzigingen ex sociaal domein is the same across categories of Grootste partij in raad.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	162,000	Retain the null hypothesis.
3	The distribution of Som van activiteiten: Open House is the same across categories of Grootste partij in raad.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	261,000	Retain the null hypothesis.
4	The distribution of Som van activiteiten: Subsidies is the same across categories of Grootste partij in raad.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	559,000	Retain the null hypothesis.

Asymptotic significances are displayed. The significance level is ,05.

Total N	113
Test Statistic	10,783
Degrees of Freedom	8
Asymptotic Sig. (2-sided test)	,214

1. The test statistic is adjusted for ties.
2. Multiple comparisons are not performed because the overall test does not show significant differences across samples.

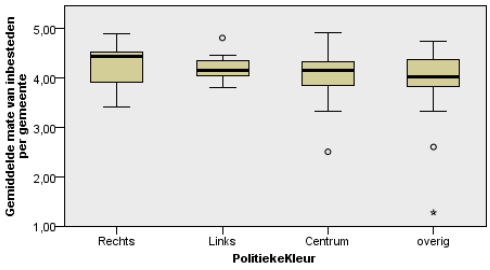
Ook wanneer we iets globalere indeling hanteren (rechts, links, centrum en overig) wordt duidelijk dat er geen verschillen zijn (p=0,352).

Hypothesis Test Summary

	Null Hypothesis	Test	Sig.	Decision
1	The distribution of Gemiddelde mate van inbesteden per gemeente is the same across categories of PolitiekeKleur.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	352,000	Retain the null hypothesis.
2	The distribution of Som van wijzigingen ex sociaal domein is the same across categories of PolitiekeKleur.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	163,000	Retain the null hypothesis.
3	The distribution of Som volledig inbesteed exclusief Sociaal Domein is the same across categories of PolitiekeKleur.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	895,000	Retain the null hypothesis.
4	The distribution of Som grotendeels inbesteed ex Sociaal Domein is the same across categories of PolitiekeKleur.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	51,000	Retain the null hypothesis.
5	The distribution of Som van 50-50 inbesteed en aanbesteed ex Sociaal Domein is the same across categories of PolitiekeKleur.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	374,000	Retain the null hypothesis.
6	The distribution of Som grotendeels aanbesteed ex Sociaal Domein is the same across categories of PolitiekeKleur.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	463,000	Retain the null hypothesis.
7	The distribution of Som van volledig aanbesteed ex Sociaal Domein is the same across categories of PolitiekeKleur.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	645,000	Retain the null hypothesis.
8	The distribution of Som van activiteiten: Open House is the same across categories of PolitiekeKleur.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	729,000	Retain the null hypothesis.
9	The distribution of Som van activiteiten: Subsidies is the same across categories of PolitiekeKleur.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	183,000	Retain the null hypothesis.

Asymptotic significances are displayed. The significance level is ,05.

Independent-Samples Kruskal-Wallis Test

Total N	113
Test Statistic	3,270
Degrees of Freedom	3
Asymptotic Sig. (2-sided test)	,352

. The test statistic is adjusted for ties.
. Multiple comparisons are not performed because the overall test does not show significar ifferences across samples.

3.4 Regressie analyse

De gebruikte afhankelijke variabele is de gemiddelde mate van inbesteden, over 93 activiteiten, per gemeente. Het is belangrijk het volgende in acht te nemen. We doen bij deze toets de aanname dat de afhankelijke variabele zich gedraagt als een variabele op interval niveau. De variabele is gemeten op een schaal van 1-5 op 93 activiteiten. Deze activiteiten zijn samengevoegd tot één indicator. De aanname wordt gedaan dat het verschil tussen 'volledig inbesteed' (antw.optie 1) en 'grotendeels inbesteed' (antw. optie 2) even groot is als het verschil tussen 'grotendeels aanbesteed' (antw.optie 4) en 'volledig aanbesteed' (antw.optie 5).

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,264[a]	,070	-,023	,51228

a. Predictors: (Constant), Hoeveel juristen (fte) houden zich bezig met aan- of inbestedingszaken in de totale organisatie? , Aandeel hoger opgeleiden tov beroepsbevolking, links_dummy, rechts_dummy, Samenwerkingsverband, relatief verschil in vestigingen 2013-2017, Hoeveel fte is bij de inkoopafdeling werkzaam? , centrum_dummy, Delta_inwoners_relatief, Omgevingsadressendichtheid_106

ANOVA[a]

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	1,983	10	,198	,756	,671[b]
	Residual	26,505	101	,262		
	Total	28,488	111			

a. Dependent Variable: Gemiddelde mate van inbesteden per gemeente

b. Predictors: (Constant), Hoeveel juristen (fte) houden zich bezig met aan- of inbestedingszaken in de totale organisatie? , Aandeel hoger opgeleiden tov beroepsbevolking, links_dummy, rechts_dummy, Samenwerkingsverband, relatief verschil in vestigingen 2013-2017, Hoeveel fte is bij de inkoopafdeling werkzaam? , centrum_dummy, Delta_inwoners_relatief, Omgevingsadressendichtheid_106

Coefficients[a]

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	95,0% Confidence Interval for B		Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound	Tolerance	VIF
1	(Constant)	4,205	,248		16,952	,000	3,713	4,697		
	Omgevingsadressendichtheid_106	-3,782E-5	,000	-,064	-,366	,715	,000	,000	,298	3,359
	Delta_inwoners_relatief	-1,864	2,257	-,100	-,826	,411	-6,341	2,614	,631	1,584
	relatief verschil in vestigingen 2013-2017	,003	,007	,045	,396	,693	-,012	,017	,713	1,402
	Aandeel hoger opgeleiden tov beroepsbevolking	-,649	,797	-,108	-,815	,417	-2,230	,931	,524	1,910
	Samenwerkingsverband	,024	,112	,023	,218	,828	-,198	,247	,800	1,251
	rechts_dummy	,237	,131	,198	1,801	,075	-,024	,497	,762	1,312
	links_dummy	,180	,202	,092	,890	,376	-,221	,581	,865	1,155
	centrum_dummy	,080	,120	,075	,666	,507	-,158	,317	,729	1,372
	Hoeveel fte is bij de inkoopafdeling werkzaam?	,003	,005	,097	,680	,498	-,006	,012	,454	2,201
	Hoeveel juristen (fte) houden zich bezig met aan- of inbestedingszaken in de totale organisatie?	-,001	,007	-,015	-,148	,883	-,014	,012	,943	1,060

a. Dependent Variable: Gemiddelde mate van inbesteden per gemeente

Bootstrap for Coefficients

Model		Bootstrap[a]					
						BCa 95% Confidence Interval	
		B	Bias	Std. Error	Sig. (2-tailed)	Lower	Upper
1	(Constant)	4,205	,012	,259	,001	3,659	4,788
	Omgevingsadressendichtheid_106	-3,782E-5	-2,587E-5	,000	,719	,000	8,843E-5
	Delta_inwoners_relatief	-1,864	,235	2,683	,461	-6,135	4,865
	relatief verschil in vestigingen 2013-2017	,003	-,001	,006	,649	-,008	,013
	Aandeel hoger opgeleiden tov beroepsbevolking	-,649	-,020	1,050	,512	-3,168	1,361
	Samenwerkingsverband	,024	,010	,123	,839	-,202	,322
	rechts_dummy	,237	,010	,133	,076	-,024	,538
	links_dummy	,180	,011	,165	,265	-,149	,543
	centrum_dummy	,080	,003	,117	,500	-,137	,324
	Hoeveel fte is bij de inkoopafdeling werkzaam?	,003	,006	,013	,586	-,021	,090
	Hoeveel juristen (fte) houden zich bezig met aan- of inbestedingszaken in de totale organisatie?	-,001	-,009	,058	,665	-,164	,096

a. Unless otherwise noted, bootstrap results are based on 1000 bootstrap samples

Uit de lineaire regressie komen geen significante resultaten. De verklarende waarde van het model is zeer laag, R-square is 0,070. Dit komt overeen met de afwezigheid van significante variabelen. Voor de volledigheid is een bootstrap uitgevoerd. De waarden in de OLS worden hierin bevestigd.

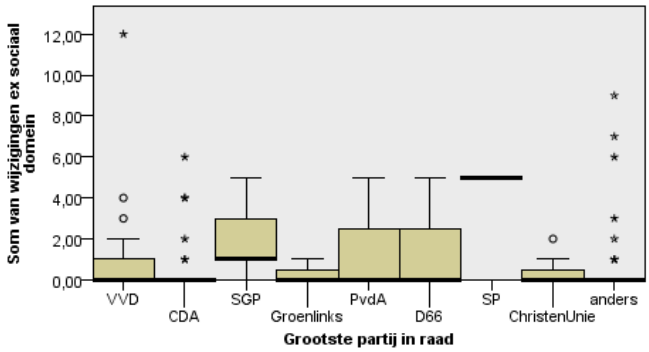
Uitgelicht: verschilanalyse voor de hoeveelheid wijzigingen in manier van organiseren van activiteiten voor gemeenten op basis van de grootste partij in de raad. In onderstaand figuur wordt het resultaat gegeven van de Kruskal-Wallis toets waaruit blijkt dat er geen significant verschil is.

Hypothesis Test Summary

	Null Hypothesis	Test	Sig.	Decision
1	The distribution of Som van wijzigingen ex sociaal domein is the same across categories of Grootste partij in raad.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	162,000	Retain the null hypothesis.

Asymptotic significances are displayed. The significance level is ,05.

Independent-Samples Kruskal-Wallis Test

Total N	113
Test Statistic	11,761
Degrees of Freedom	8
Asymptotic Sig. (2-sided test)	,162

1. The test statistic is adjusted for ties.
2. Multiple comparisons are not performed because the overall test does not show significant differences across samples.

3.5 Samenhang

Samenhang behorende bij organisatie van inkoop, slide 43 van de rapportage.

Correlations

		Gemiddelde mate van inbesteden per gemeente	Som van wijzigingen ex sociaal domein	Aantal inwoners	Omgevingsadressendichtheid_106	Som volledig inbesteed exclusief Sociaal Domein	Hoeveel fte is bij de inkoopafdeling werkzaam?	Hoeveel juristen (fte) houden zich bezig met aan- of inbestedingszaken in de totale organisatie?
Gemiddelde mate van inbesteden per gemeente	Pearson Correlation	1	,054	,031	-,081	-,549**	,004	-,010
	Sig. (2-tailed)		,568	,741	,393	,000	,968	,918
	N	113	113	113	113	113	113	112
Som van wijzigingen ex sociaal domein	Pearson Correlation	,054	1	,125	,106	,025	,103	-,016
	Sig. (2-tailed)	,568		,188	,265	,789	,277	,870
	N	113	113	113	113	113	113	112
Aantal inwoners	Pearson Correlation	,031	,125	1	,763**	-,030	,956**	,162
	Sig. (2-tailed)	,741	,188		,000	,754	,000	,088
	N	113	113	113	113	113	113	112
Omgevingsadressendichtheid_106	Pearson Correlation	-,081	,106	,763**	1	,024	,720**	,067
	Sig. (2-tailed)	,393	,265	,000		,804	,000	,481
	N	113	113	113	113	113	113	112
Som volledig inbesteed exclusief Sociaal Domein	Pearson Correlation	-,549**	,025	-,030	,024	1	-,015	-,071
	Sig. (2-tailed)	,000	,789	,754	,804		,871	,454
	N	113	113	113	113	113	113	112
Hoeveel fte is bij de inkoopafdeling werkzaam?	Pearson Correlation	,004	,103	,956**	,720**	-,015	1	,164
	Sig. (2-tailed)	,968	,277	,000	,000	,871		,085
	N	113	113	113	113	113	113	112
Hoeveel juristen (fte) houden zich bezig met aan- of inbestedingszaken in de totale organisatie?	Pearson Correlation	-,010	-,016	,162	,067	-,071	,164	1
	Sig. (2-tailed)	,918	,870	,088	,481	,454	,085	
	N	112	112	112	112	112	112	112

**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

4. Absolute aantallen per activiteit gewijzigd

Thema	Activiteit	van inbesteed naar aanbesteed	van aanbesteed naar inbesteed	van inbesteed naar open house	van aanbesteed naar open house
Personeelsgerelateerde zaken	Recruitment, werving en selectie	1			
	Studie en opleiding	1	2		
	Arbo				
	Bedrijfsuitjes (eigen)				
Kantoorbenodigdheden	Inrichting kantoorruimtes, vergaderzalen etc. Flexibele wanden, meubilair, stoffering				
	Kunst voor aankleding kantoren en gebouwen (aanschaf/ huur, restaureren en conserveren)				
	Drukwerk, eigen beheer	3	1		
	Digitalisering archief	1			
	Organisatie van eigen evenementen				
Automatisering	Aanschaf, huur, installatie, beheer en onderhoud van hardware		2		
	Aanschaf, huur, installatie, beheer en onderhoud van printers en reproductieapparatuur		3		
	Aanschaf, huur, installatie, beheer en onderhoud van audiovisuele middelen		1		
	Aanschaf, installatie, beheer en onderhoud van (standaard) software	1	2		
	Levering, onderhoud en installatie van vaste en mobiele telefonie	1			
Advies en onderzoek	ICT advies	2	4		
	Marketing, PR en communicatie advies				
	Grafische vormgeving en opmaak		1		
	Accountancy diensten				
	Financiële economische advisering				
	Makelaarsdiensten en grondaankoop	1			
	Organisatieadvies, managementadvies en formatieadvies en HRMadvies				
	Beleidsondersteunend onderzoek				
	Facility management advies	1	1		
	Milieu- en waterbodemonderzoek, landmeetkundige diensten				
	Archeologisch onderzoek				
	Asbestonderzoek en verwijdering				
	Ingenieursdiensten	2			
	Diensten van architecten en stedenbouw	1			

	Verkeer en vervoer onderzoek en advies	1	
	Inkoopadvies- en werkzaamheden	3	2
	Tolken en vertalers		
	overig specialistisch onderzoek		
Vervoer	Chauffeursdiensten	1	
Gebouwen en gebouwgerelateerd	Onderhoud E-gebouwinstallaties (o.a. deuren, brandmeldinstallaties, beveiligingsinstallaties, toegangscontrolesystemen)		
	Onderhoud W-gebouwinstallaties (o.a. lift, CV, Airco)		
	Nieuwbouw, vernieuwbouw en grootschalige renovatie van gebouwen, utiliteitsbouw		
	Bouwkundig onderhoud gebouwen (onderhoud dat niet verder gaat dan het in stand houden van de functie van het werk)		
	Schilderwerk gebouwen		
	Schrijnwerk, timmerwerk		
	Schoonmaak kantoren en keukens	1	4
	Glasbewassing		1
	Beveiliging en receptie		
	Cateringdiensten		1
	Groenvoorziening facilitair (binnen en buiten gebouwen, inclusief kerstbomen)	1	
	Huishoudelijk afval		
	Rioolreiniging en inspectie, industrieel reinigen		
	Interne verhuiskosten		
Grond, water, weg	Aanschaf of onderhoud van parkeerapparatuur		
	Onderhoud en beheer rijwielstalling		
	Bodemsanering en baggerwerkzaamheden		
	Aanleg of onderhoud wegennet, fietspaden en trottoirs		1
	Aanleg of onderhoud riolering, zuivering		
	Aanleg of onderhoud waterkeringen		
	Realisatie of onderhoud kunstwerken (o.a. bruggen en viaducten)		1
	Realisatie en onderhoud groenvoorzieningen openbare ruimten		5
	Groenafval		1
	Aanleg of onderhoud watersystemen en vaarwegen		
	Aanleg of onderhoud sportvelden		1
	Aanleg of onderhoud zwembaden	2	1
	Aanleg of onderhoud straatmeubilair en speeltoestellen		
	Strooidienst	2	1

	Schoonmaken openbare ruimten (o.a. straten vegen, graffiti verwijderen)		3		
	Vaste en verplaatsbare hekwerken, omheiningen, stalen trappen, stalen bordessen.		1		
	Realisatie en onderhoud van verkeers(regel)installaties				
	Aanschaf, aanleg, en onderhoud van openbare verlichtingen	1			
	Aanleg wegmeubilair		1		
	Bewegwijzering en verkeersborden				
	Asfalteren				
	Aanleg of onderhoud van geluidswallen				
	Openbare reclamevoorzieningen				
hulpverlening en openbare orde	Verkeersdiensten incl. verkeersregelaars				
	Toezicht openbare ruimte (zoals cameratoezicht)				
Sociaal domein	Wmo: inkoop van hulpmiddelen zoals rolstoelen, rollators, steunkousen, krukken, wandelstokken				
	Wmo: hulp bij het huishouden				3
	Wmo: levering en installatie van trapliften				
	Overig Wmo: maatschappelijke begeleiding, vrijwilligerswerk e.d.	1			1
	Wmo: Aangepast vervoer (o.a. gehandicaptenvervoer en patiëntenvervoer)		2		1
	Leerlingenvervoer		2		
	Aanschaf en levering van leermiddelen (boeken en abonnementen), materiaal voor de biblio- en mediatheek				
	Re-integratiediensten	1			1
	Medische advisering en indicering burgers	2	1		
	Schuldhulpverlening		1		1
	AWBZ verstrekkingen en diensten			1	2
	Inburgering				
	Welzijnswerk				
	Jeugdhulpverlening				3
	Beschermd wonen				4
	Thuiszorg				4
	Dagbesteding				4
	Jeugd daghulp				4
	Jeugd residentieel				5
	Wijkteams	1	2		
	Ambulante jeugdhulp		1		3
		32	**50**	**1**	**36**

5. Absolute aantallen per activiteit per categorie

Thema	Activiteit	volledig inbesteed	Grotendeels inbesteed	50-50	Grotendeels aanbesteed	Volledig aanbesteed	Open House	Subsidies
Personeelsgerelateerde zaken	Recruitment, werving en selectie	2	3	17	52	28	0	0
	Studie en opleiding	11	21	21	27	28	0	0
	Arbo	4	6	8	18	71	0	0
	Bedrijfsuitjes (eigen)	20	10	10	16	19	0	1
Kantoorbenodigdheden	Inrichting kantoorruimtes, vergaderzalen etc. Flexibele wanden, meubilair, stoffering	6	2	3	22	77	0	0
	Kunst voor aankleding kantoren en gebouwen (aanschaf/ huur, restaureren en conserveren)	13	0	5	12	41	0	0
	Drukwerk, eigen beheer	19	20	17	20	27	0	0
	Digitalisering archief	12	16	17	22	34	0	0
	Organisatie van eigen evenementen	17	21	21	15	8	0	1
Automatisering	Aanschaf, huur, installatie, beheer en onderhoud van hardware	9	14	11	24	51	0	0
	Aanschaf, huur, installatie, beheer en onderhoud van printers en reproductieapparatuur	7	6	1	23	73	0	0
	Aanschaf, huur, installatie, beheer en onderhoud van audiovisuele middelen	7	4	3	29	65	0	0
	Aanschaf, installatie, beheer en onderhoud van (standaard) software	7	10	12	30	51	0	0
	Levering, onderhoud en installatie van vaste en mobiele telefonie	5	7	2	23	72	0	0
Advies en onderzoek	ICT advies	4	23	26	26	24	0	0
	Marketing, PR en communicatie advies	12	33	20	15	14	0	0
	Grafische vormgeving en opmaak	1	15	22	35	23	0	0
	Accountancy diensten	1	1	1	12	92	0	0
	Financiële economische advisering	9	35	11	14	27	0	0
	Makelaarsdiensten en grondaankoop	6	14	11	22	39	0	0
	Organisatieadvies, managementadvies en formatieadvies en HRMadvies	4	20	29	24	23	0	0
	Beleidsondersteunend onderzoek	3	17	17	31	25	0	0
	Facility management advies	9	25	17	13	17	0	0
	Milieu- en waterbodemonderzoek, landmeetkundige diensten	4	6	12	30	50	0	0
	Archeologisch onderzoek	3	11	5	21	59	0	0
	Asbestonderzoek en verwijdering	0	4	2	22	74	0	0
	Ingenieursdiensten	0	4	15	32	54	0	0

	Diensten van architecten en stedenbouw	0	5	12	28	59	0	0
	Verkeer en vervoer onderzoek en advies	0	14	19	27	41	0	0
	Inkoopadvies- en werkzaamheden	27	35	13	7	21	0	0
	Tolken en vertalers	1	1	4	15	50	0	0
	overig specialistisch onderzoek	0	2	1	27	46	0	0
Vervoer	Chauffeursdiensten	4	1	1	5	25	3	0
Gebouwen en gebouwgerelateerd	Onderhoud E-gebouwinstallaties (o.a. deuren, brandmeldinstallaties, beveiligingsinstallaties, toegangscontrolesystemen)	0	1	2	20	80	0	0
	Onderhoud W-gebouwinstallaties (o.a. lift, CV, Airco)	0	0	2	19	83	0	0
	Nieuwbouw, vernieuwbouw en grootschalige renovatie van gebouwen, utiliteitsbouw	0	0	0	12	87	0	0
	Bouwkundig onderhoud gebouwen (onderhoud dat niet verder gaat dan het in stand houden van de functie van het werk)	1	3	1	28	70	0	0
	Schilderwerk gebouwen	0	0	1	23	80	0	0
	Schrijnwerk, timmerwerk	0	0	2	26	75	0	0
	Schoonmaak kantoren en keukens	18	13	2	12	60	0	0
	Glasbewassing	10	2	0	6	86	0	0
	Beveiliging en receptie	12	15	28	10	32	0	0
	Cateringdiensten	20	14	5	13	39	3	0
	Groenvoorziening facilitair (binnen en buiten gebouwen, inclusief kerstbomen)	7	20	17	16	37	0	0
	Huishoudelijk afval	38	12	0	7	46	0	1
	Rioolreiniging en inspectie, industrieel reinigen	0	2	2	11	88	1	0
	Interne verhuiskosten	11	18	16	24	15	0	0
Grond, water, weg	Aanschaf of onderhoud van parkeerapparatuur	1	1	1	12	40	0	0
	Onderhoud en beheer rijwielstalling	13	6	5	9	18	0	0
	Bodemsanering en baggerwerkzaamheden	2	1	0	15	78	0	0
	Aanleg of onderhoud wegennet, fietspaden en trottoirs	0	1	5	13	85	0	0
	Aanleg of onderhoud riolering, zuivering	0	2	2	10	89	0	0
	Aanleg of onderhoud waterkeringen	0	2	1	10	78	0	0
	Realisatie of onderhoud kunstwerken (o.a. bruggen en viaducten)	0	1	1	10	85	0	0
	Realisatie en onderhoud groenvoorzieningen openbare ruimten	9	17	19	15	43	0	0
	Groenafval	18	11	8	17	48	0	1
	Aanleg of onderhoud watersystemen en vaarwegen	2	1	0	15	63	0	1
	Aanleg of onderhoud sportvelden	4	4	10	21	57	0	2
	Aanleg of onderhoud zwembaden	2	4	2	18	53	0	3

	Aanleg of onderhoud straatmeubilair en speeltoestellen	1	3	10	22	66	1	0
	Strooidienst	35	26	7	7	20	0	0
	Schoonmaken openbare ruimten (o.a. straten vegen, graffiti verwijderen)	14	24	11	16	33	0	0
	Vaste en verplaatsbare hekwerken, omheiningen, stalen stappen, stalen bordessen.	6	11	12	23	46	0	0
	Realisatie en onderhoud van verkeers(regel)installaties	1	0	1	13	66	0	0
	Aanschaf, aanleg, en onderhoud van openbare verlichtingen	2	1	1	12	88	0	0
	Aanleg wegmeubilair	1	1	5	22	71	0	0
	Bewegwijzering en verkeersborden	6	4	12	21	58	0	0
	Asfalteren	1	0	0	8	95	0	0
	Aanleg of onderhoud van geluidswallen	1	0	1	8	74	1	0
	Openbare reclamevoorzieningen	1	0	6	14	67	1	0
hulpverlening en openbare orde	Verkeersdiensten incl. verkeersregelaars	0	6	7	18	47	0	3
	Toezicht openbare ruimte (zoals cameratoezicht)	8	13	5	10	32	1	0
Sociaal domein	Wmo: inkoop van hulpmiddelen zoals rolstoelen, rollators, steunkousen, krukken, wandelstokken	0	0	0	7	85	9	0
	Wmo: hulp bij het huishouden	0	0	0	7	65	29	0
	Wmo: levering en installatie van trapliften	0	0	0	8	86	7	0
	Overig Wmo: maatschappelijke begeleiding, vrijwilligerswerk e.d.	1	1	6	10	33	21	24
	Wmo: Aangepast vervoer (o.a. gehandicaptenvervoer en patiëntenvervoer)	0	1	0	9	91	3	0
	Leerlingenvervoer	0	1	1	6	83	8	2
	Aanschaf en levering van leermiddelen (boeken en abonnementen), materiaal voor de biblio- en mediatheek	1	1	0	11	39	3	8
	Re-integratiediensten	8	10	6	15	50	6	1
	Medische advisering en indicering burgers	2	9	3	16	61	6	0
	Schuldhulpverlening	15	11	5	11	33	6	8
	AWBZ verstrekkingen en diensten	9	4	4	11	35	14	2
	Inburgering	5	6	6	16	38	5	12
	Welzijnswerk	7	3	1	6	21	8	47
	Jeugdhulpverlening	4	4	1	15	43	23	6
	Beschermd wonen	1	5	0	7	37	23	16
	Thuiszorg	0	0	0	13	45	30	1
	Dagbesteding	0	0	0	9	49	36	2
	Jeugd daghulp	1	2	0	14	48	32	1
	Jeugd residentieel	0	1	0	13	50	28	3

Wijkteams	18	16	5	5	15	7	17
Ambulante jeugdhulp	4	7	3	12	39	28	3
	548	**728**	**637**	**1546**	**4832**	**343**	**166**

6. Enquête

Onderzoek naar inbestedingen - Lexnova

Introductie

Inbesteden gaat over het besluit van een overheid om bepaalde activiteiten zelf uit te voeren in plaats van deze uit te besteden aan de markt. Het gaat dan bijvoorbeeld om overheden die schoonmakers en beveiligingsmedewerkers in eigen dienst nemen, in plaats van voor deze dienstverlening (via een aanbesteding) een private partij in te schakelen.

Over de mate van inbesteden bestaat een verschil van inzicht bij verschillende partijen. Vanwege deze verschillende beelden is het zinvol om onderzoek te doen naar de mate waarin inbesteding door overheden plaatsvindt en de wijze waarop dit proces verloopt.

De centrale vragen luiden:
1. Hoe vaak besteden gemeenten een activiteit in?
2. Wat is het proces dat gemeenten doorlopen wanneer ze activiteiten uit de markt halen?

Lexnova is als onafhankelijk onderzoeksbureau door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat ingeschakeld om te inventariseren wat er gebeurt binnen gemeenten op het gebied van inbesteden. Het doel van dit onderzoek is een objectieve meting, gericht op het verkrijgen van cijfermatig inzicht op landelijk niveau. Uw antwoorden zijn anoniem en worden niet herleidbaar verwerkt.

De vragen in deze vragenlijst gaan over uw gemeente. Het invullen duurt ongeveer 30-45 minuten, afhankelijk van uw antwoorden.

U kunt tussentijds de vragenlijst opslaan en later hervatten door op de knop ‘hervat later’ te klikken. U kunt hier zelf inloggegevens aanmaken, deze worden per mail toegestuurd. Tip: gebruik hierbij een wachtwoord dat u wilt en kunt delen, zoals de gemeentenaam.

Als u wilt wisselen tussen pagina’s kunt u daarvoor de knoppen onderaan de vragenlijst gebruiken. Gebruik daarvoor niet de browserknoppen.

Klik op volgende (rechts in beeld) om naar de vragenlijst te gaan. Alvast hartelijk dank voor uw medewerking!

Doelgroep (screener)

Inbestedingen is een vrij complex en technisch onderwerp. Om de vragen goed te kunnen beantwoorden is het van belang dat de juiste persoon de enquête invult. Voordat u aan de enquête begint willen we daarom nagaan in hoeverre u bekend bent en betrokken bent bij het inbestedingsproces van uw gemeente.

1. **Bent u binnen of vanuit de gemeente verantwoordelijk voor, of direct betrokken bij, de inkoop, inbestedingen of aanbestedingen van (economische) activiteiten?**

- Ja → vragenlijst verder invullen
- Nee → Weet u wie hier wel voor in aanmerking komt?
    - Ja → kunt u deze vragenlijst doorsturen naar de desbetreffende persoon? U kunt de uitnodigingsmail met de link naar de vragenlijst doorsturen.
    - Nee → zijn er binnen uw organisatie(onderdeel) mensen die mogelijk bekend zijn met de verantwoordelijke voor inkoop, inbestedingen en aanbestedingen?
        - Ja → Wilt u deze vragenlijst dan naar deze persoon doorsturen?
        - Nee → Zou u de uitnodigingsmail willen beantwoorden om het onderzoeksteam hiervan op de hoogte te stellen? Dan hebben wij de mogelijkheid om verder te zoeken naar de juiste persoon binnen uw gemeente.

Bij de deze vraag worden een aantal begrippen aan u voorgelegd. Indien deze begrippen voor u grotendeels (geheel) onbekend zijn, dan willen we u vragen om te kijken of iemand u kan ondersteunen bij het invullen van de vragenlijst of dat u de vragenlijst doorstuurt naar een collega.

2. Kunt u aangeven hoe bekend u bent met de volgende elementen?

- Ik weet wat het begrip ‘inbesteden’ betekent.
- Ik weet wat het begrip 'economische activiteit' betekent.
- Ik ben bekend met het verschil tussen inbesteden en activiteiten waar de Wet Markt en Overheid op toe ziet.

1 geheel mee oneens; 5 geheel mee eens

Bij twee of drie begrippen onbekend: U heeft aangegeven met twee of drie begrippen grotendeels of geheel onbekend te zijn. Wij willen u vragen om te kijken of iemand u kan ondersteunen bij het invullen van de vragenlijst of dat u de vragenlijst doorstuurt naar een collega.

Vragenlijst

Vraag	**Routing**
Om uw input te kunnen koppelen aan enkele algemene kenmerken vragen we namens welke gemeente u de vragenlijst heeft ingevuld. Uw antwoorden worden echter niet herleidbaar en anoniem verwerkt. De gemeentenaam wordt gebruikt om gemeentegrootte, bevolkingsdichtheid en overige kenmerken vanuit CBS data te koppelen, evenals om – ten behoeve van representativiteit van het onderzoek – de geografische spreiding in Nederland te waarborgen. **Voor welke gemeente werkt u?** *U kunt zoeken in de lijst door de eerste letter van uw gemeente in te typen* Kies één van de volgende mogelijkheden: *Dropdown met gemeenten*	Single response
<u>Toelichting</u> Deze vragenlijst heeft betrekking op de periode 2012 t/m 2017.	

Bij inbesteden gaat het om situaties waarin de overheid een activiteit voor zichzelf verricht. Hierbij valt te denken aan het zelf in dienst nemen van beveiligers of kantinepersoneel. Dit is een andere situatie dan het verrichten van economische activiteiten. Een economische activiteit is het aanbieden van goederen of diensten aan derden op een markt. Een economische activiteit die de gemeente niet voor zichzelf verricht is bijvoorbeeld het exploiteren van een jachthaven. De Wet Markt en Overheid stelt regels voor het verrichten van dergelijke economische activiteiten. Overheden maken keuzes welke diensten wel of niet worden inbesteed. Hieraan liggen diverse motieven ten grondslag, zoals efficiencymaatregelen of de rolopvatting van een gemeente. Inbesteden kan ook een keuze zijn als de gemeente intensief wil sturen op de gewenste kwaliteit of met het oog op het borgen van specifieke belangen. Overheden kunnen bijvoorbeeld besluiten om ICT in te besteden omdat ze gevoelige informatie in eigen beheer willen houden. Elke situatie dient op zijn eigen merites te worden beoordeeld, waarbij de voorkeur soms naar de markt zal gaan en soms naar uitvoering door de overheid voor zichzelf.	
Organisatie gemeentelijke inkoop	
Kunt u bij onderstaande vragen aangeven wat van toepassing is binnen uw gemeente? - Er is bij mijn gemeente iemand (persoon of afdeling) verantwoordelijk voor het inkoopproces (intern of extern) - De gemeentelijke inkoop (inbestedingen en aanbestedingen) is extern bij een inkoopbureau of inkoopcentrale ondergebracht. - De gemeentelijk inkoop (inbestedingen en aanbestedingen) is middels een interne inkoopfunctie georganiseerd binnen een afdeling of intern inkoopbureau. - De gemeente heeft een lijst of overzicht van (economische) activiteiten die door de gemeente zelf (of verbonden overheidsbedrijven) worden verricht.	Ja/ nee/ weet ik niet
Hoeveel fte is bij de inkoopafdeling werkzaam? Fte: *numeriek* **Hoeveel juristen (fte) houden zich bezig met aan- of inbestedingszaken in de totale organisatie?** Fte: *numeriek*	Numeriek
Toelichting begrippen zuiver inbesteden, quasi inbesteden, Open House, subsidies en aanbesteden. Bij **zuiver inbesteden** verleent de gemeente een opdracht aan een eigen overheidsdienst. De opdrachtgever en opdrachtnemer zijn onderdeel van één en dezelfde rechtspersoon. Een voorbeeld hiervan is een inzamelingsopdracht door een gemeente aan een eigen afvalstoffendienst met dezelfde rechtspersoonlijkheid als de gemeente. Een ander voorbeeld is het aankopen van kantoormiddelen door een afdeling facilitaire zaken. Bij **quasi-inbesteden** verleent de gemeente een opdracht aan een gelieerde instelling, die een separate rechtspersoon is. Een voorbeeld is het werken met een inkoopbureau, veelal in de vorm van een stichting of vereniging, waarvan een aantal gemeenten leden of eigenaren van zijn. Hiervoor zijn criteria opgesteld: 1) Er is toezicht op de gelieerde instelling alsof het een eigen dienst is 2) en de gelieerde instelling verricht het merendeel (meer dan 80%) van de werkzaamheden ten behoeve van de gemeente.	

Het onderscheid tussen zuiver- en quasi- inbesteden vervaagt. Het belangrijkste kenmerk is dat er gesproken wordt over 'openbare taakuitoefening met eigen middelen'. *Overige mogelijkheden* Overheden kunnen onder bepaalde voorwaarden een **Open House model** inrichten voor het contracteren van (zorg) aanbieders. Het is hierbij wel van belang dat de gemeente niet selecteert uit de belangstellende ondernemers, anders dan of een ondernemer voldoet aan de gestelde voorwaarden. Bij Open House sluit de gemeente tijdens de openstelling van het systeem overeenkomsten met iedere aanbieder die zich ertoe verbindt om de zorgvoorzieningen te leveren. Dit tegen vooraf vastgestelde prijs- en kwaliteitsvoorwaarden waarbij van belang is dat niet de gemeente maar de inwoner (en soms de rechter) de (zorg)aanbieder uitkiest die de voorziening levert. Een gemeente kan er ook voor kiezen om door middel van **subsidies** (zorg)voorzieningen zeker te stellen. Daarbij gelden de kaders van de Algemene wet bestuursrecht en de staatssteunregels. Subsidiëring vergt een publiekrechtelijke grondslag (een regeling) die gepubliceerd wordt. Aanbesteden is het proces dat voorafgaat aan het verstrekken van een opdracht aan een derde voor de uitvoering van werken of de levering van goederen of diensten.	

Activiteiten

Kunt u per activiteit aangeven hoe deze activiteiten door uw gemeente wordt georganiseerd?

Per activiteit geeft u aan in hoeverre deze activiteit wordt inbesteed of aanbesteed. Wij vragen om een inschatting, dit gaat op een schaal van 1 - 5, waarbij 1 staat voor 'volledig inbesteed', oftewel 'zelf doen' en 5 staat voor 'volledig aanbesteed'. Als peildatum hanteren we 31 december 2017.

U kunt per activiteit aangeven in welke mate de activiteit
1) door de gemeente zelf wordt uitgevoerd (inbesteding of quasi-inbesteding), wordt aanbesteed, of dat de activiteiten
2) middels Open House of subsidies wordt uitgevoerd.
3) U geeft bovendien aan of de organisatie van de activiteit is gewijzigd in de periode 2012-2017. U geeft 'ja' aan, indien de organisatie van de activiteit gewijzigd, bijvoorbeeld van volledig aanbesteed naar deels inbesteed. Er wordt daarbij geen onderscheid gemaakt tussen inbesteden en quasi-inbesteden. U *hoeft* niets in te vullen wanneer de situatie niet gewijzigd is, dit mag wel.
4) Daarnaast krijgt u de mogelijkheid om aan te geven dat deze activiteit niet door uw gemeente wordt uitgevoerd. In dat geval hoeft u geen antwoord te geven of klikt u op NVT.

Hieronder volgen een aantal voorbeelden.

1) Stel uw gemeente heeft een eigen dienst waar juridische vraagstukken neergelegd kunnen worden maar niet alle vraagstukken worden bij de interne dienst uitgezet. Deze situatie is ongewijzigd sinds 2012. U geeft aan: grotendeels inbesteed. U mag aangeven dat er geen wijziging is geweest, dit hoeft niet. Geen antwoord wordt geïnterpreteerd als ongewijzigd.

2) De afgelopen jaren werd de schoonmaak van de eigen kantoren door een marktpartij uitgevoerd. Er is echter per 2017 besloten om schoonmaak weer volledig in eigen beheer te nemen. U geeft aan: volledig aanbesteed en situatie gewijzigd: JA.

3) Sinds 2016 is er voor gekozen om in het sociaal domein een Open House model in te richten. U geeft aan: Open House en situatie gewijzigd: JA.

4) Uw organisatie heeft geen gebruik gemaakt van Tolken of vertalers in de afgelopen 5 jaar. U geeft niks aan of 'NVT'. Helemaal geen antwoord wordt geïnterpreteerd als niet van toepassing.

Na deze toelichting volgt een lijst met economische activiteiten. Wij verzoeken u om deze lijst zorgvuldig te doorlopen en per onderdeel aan te geven hoe de activiteit wordt georganiseerd. Indien er wijzigingen zijn geweest in de organisatie van de activiteit zullen er een aantal vervolgvragen worden gesteld. Die vervolgvragen worden alleen getoond indien dit relevant is.

Wij attenderen u er op dat de lijst met activiteiten vrij omvangrijk is. Er volgen 5 pagina's met activiteiten. U heeft de mogelijkheid om de vragenlijst tussendoor op te slaan en op een later moment verder te gaan waar u gebleven was. Dit onderdeel van de vragenlijst vormt het hart van het onderzoek. Uw input is bijzonder waardevol.

Hoofdactiviteit	**Specifieke activiteit**	**Mate van inbesteden**							
		Volledig inbesteed	Grotendeels inbesteed	50 – 50	Grotendeels aanbesteed	Volledig aanbesteed	Open House	Subsidies	Activiteit is gewijzigd in de periode 2012-2017
Personeelsgerelateerde zaken	Recruitment, werving en selectie								ja/nee
	Studie en opleiding								
	Arbo								
	Bedrijfsuitjes (eigen)								
Kantoorinrichting en benodigdheden, middelen voor bedrijfsvoering en informatie	Inrichting kantoorruimtes, vergaderzalen etc. Flexibele wanden, meubilair, stoffering								
	Kunst voor aankleding kantoren en gebouwen (aanschaf/ huur, restaureren en conserveren)								
	Drukwerk, eigen beheer								
	Digitalisering archief								
	Organisatie van eigen evenementen								
Automatisering en telecommunicatie	Aanschaf, huur, installatie, beheer en onderhoud van hardware								
	Aanschaf, huur, installatie, beheer en onderhoud van printers en reproductieapparatuur								

	Aanschaf, huur, installatie, beheer en onderhoud van audiovisuele middelen								
	Aanschaf, installatie, beheer en onderhoud van (standaard) software								
	Levering, onderhoud en installatie van vaste en mobiele telefonie								
Advies en onderzoek	ICT advies								
	Marketing, PR en communicatie advies								
	Grafische vormgeving en opmaak								
	Accountancy diensten								
	Financiele economische advisering								
	Makelaarsdiensten en grondaankoop								
	Organisatieadvies, managementadvies en formatieadvies en HRMadvies								
	Beleidsondersteunend onderzoek								
	Facility management advies								
	Milieu- en waterbodemonderzoek, landmeetkundige diensten								
	Archeologisch onderzoek								
	Asbestonderzoek en verwijdering								
	Ingenieursdiensten								
	Diensten van architecten en stedenbouw								

	Verkeer en vervoer onderzoek en advies								
	Inkoopadvies- en werkzaamheden								
	Tolken en vertalers								
	overig specialistisch onderzoek								
Vervoer, aandrijfsystemen, emballage	Chauffeursdiensten								
Gebouwen en gebouwgerelateerde installaties	Onderhoud E-gebouwinstallaties (o.a. deuren, brandmeldinstallaties, beveiligingsinstallaties, toegangscontrolesystemen)								
	Onderhoud W-gebouwinstallaties (o.a. lift, CV, Airco)								
	Nieuwbouw, vernieuwbouw en grootschalige renovatie van gebouwen, utiliteitsbouw								
	Bouwkundig onderhoud gebouwen (onderhoud dat niet verder gaat dan het in stand houden van de functie van het werk)								
	Schilderwerk gebouwen								
	Schrijnwerk, timmerwerk								
	Schoonmaak kantoren en keukens								
	Glasbewassing								
	Beveiliging en receptie								
	Cateringdiensten								
	Groenvoorziening facilitair (binnen en buiten gebouwen, inclusief kerstbomen)								
	Huishoudelijk afval								

	Rioolreiniging en inspectie, industrieel reinigen								
	Interne verhuiskosten								
Grond Weg Water (aanleg en onderhoud), niet gebouwgerelateerde installaties en openbare ruimten	Aanschaf of onderhoud van parkeerapparatuur								
	Onderhoud en beheer rijwielstalling								
	Bodemsanering en baggerwerkzaamheden								
	Aanleg of onderhoud wegennet, fietspaden en trottoirs								
	Aanleg of onderhoud riolering, zuivering								
	Aanleg of onderhoud waterkeringen								
	Realisatie of onderhoud kunstwerken (o.a. bruggen en viaducten)								
	Realisatie en onderhoud groenvoorzieningen openbare ruimten								
	Groenafval								
	Aanleg of onderhoud watersystemen en vaarwegen								
	Aanleg of onderhoud sportvelden								
	Aanleg of onderhoud zwembaden								
	Aanleg of onderhoud straatmeubilair en speeltoestellen								

	Strooidienst								
	Schoonmaken openbare ruimten (o.a. straten vegen, graffiti verwijderen)								
	Vaste en verplaatsbare hekwerken, omheiningen, stalen stappen, stalen bordessen.								
	Realisatie en onderhoud van verkeers(regel)installaties								
	Aanschaf, aanleg, en onderhoud van openbare verlichtingen								
	Aanleg wegmeubilair								
	Bewegwijzering en verkeersborden								
	Asfalteren								
	Aanleg of onderhoud van geluidswallen								
	Openbare reclamevoorzieningen								
Hulpverlening en openbare orde	Verkeersdiensten incl. verkeersregelaars								
	Toezicht openbare ruimte (zoals cameratoezicht)								
Sociaal Domein	Wmo: inkoop van hulpmiddelen zoals rolstoelen, rollators, steunkousen, krukken, wandelstokken								
	Wmo: hulp bij het huishouden								
	Wmo: levering en installatie van trapliften								
	Overig Wmo: maatschappelijke begeleiding, vrijwilligerswerk e.d.								

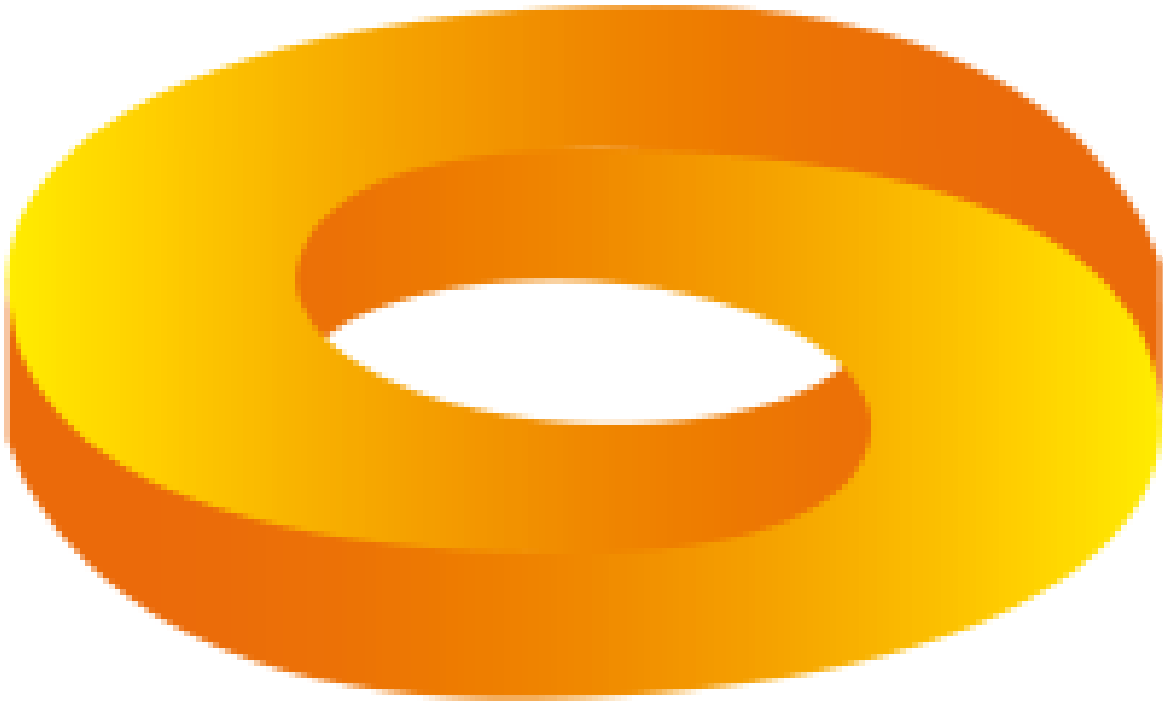
	Wmo: Aangepast vervoer (o.a. gehandicaptenvervoer en patientenvervoer)								
	Leerlingenvervoer								
	Aanschaf en levering van leermiddelen (boeken en abonnementen), materiaal voor de biblio- en mediatheek								
	Re-integratiediensten								
	Medische advisering en indicering burgers								
	Schuldhulpverlening								
	AWBZ verstrekkingen en diensten								
	Inburgering								
	Welzijnswerk								
	Jeugdhulpverlening								
	Beschermd wonen								
	Thuiszorg								
	Dagbesteding								
	Jeugd daghulp								
	Jeugd residentieel								
	Wijkteams								
	Ambulante jeugdhulp								

Indien Ja is geantwoord op wijziging in de periode 2012- 2017 **Wanneer is de organisatie van de activiteit "activiteit" gewijzigd?** 1. 2012 2. 2013 3. 2014 4. 2015 5. 2016 6. 2017	Vraag per activiteit stellen
Indien Ja is geantwoord op wijziging in de periode 2012-2017 Op wat voor manier is de activiteit "activiteit" gewijzigd? Let op: ook indien dit om een gedeeltelijke wijziging gaat. Kies één van de volgende mogelijkheden: 1. Van inbesteed naar aanbesteed 2. Van aanbesteed naar inbesteed 3. Van inbesteed naar Open House 4. Van aanbesteed naar Open House 5. Anders, namelijk…	Vraag per activiteit stellen
Indien Ja is geantwoord op wijziging in de periode 2012-2017 **Waarom is de organisatie van de activiteit "activiteit" gewijzigd?** 1. De wijziging was het resultaat van politieke besluitvorming 2. De aanbesteding is niet gelukt/ er was geen commerciële partij geïnteresseerd 3. Gedurende economische crisis was aanbesteden voordelig 4. Aanbesteden gaf de mogelijkheid om lokale bedrijven van werk te voorzien 5. Om beter te kunnen sturen op de gewenste kwaliteit 6. De gemeente kiest voor een regierol 7. Vertoont samenhang met andere activiteiten die wij zelf uitvoeren 8. Borgen van specifieke belangen 9. Anders, namelijk… 10. Weet ik niet	Vraag per activiteit stellen
Zijn er nog andere activiteiten die bij uw gemeente worden inbesteed? *Ja/ nee*	
Om welke activiteiten gaat dit? *Open antwoord*	Indien ja
Sinds wanneer worden deze activiteiten inbesteed? 1. 2012 of eerder 2. 2013 3. 2014	Indien ja

4. 2015 5. 2016 6. 2017	
Waarom is er voor gekozen deze activiteiten in te besteden? *Open antwoord*	Indien ja
Is het in de periode 2012-2017 voorgekomen dat de gemeente een procedure is gestart om een activiteit niet meer uit te besteden, teneinde deze zelf uit te voeren, maar hier voortijdig mee is gestopt? - Ja - Nee - Weet ik niet	
Om welke activiteiten gaat dit? *Open antwoord*	Indien voor-gaande JA
Wat was de aanleiding voor het stopzetten van de procedure? *Open antwoord*	Indien voor-gaande JA
In hoeverre wordt een beslissing om een activiteit uit de markt te halen, en zelf uit te voeren, periodiek heroverwogen? *Open antwoord*	
Proces	
Het initiatief voor (quasi)inbesteden: Heeft de gemeenteraad, het college van B&W of de ambtelijke organisatie de optie van inbesteding aangedragen? 1. Gemeenteraad 2. Het college van B&W 3. De ambtelijke organisatie 4. Anders, namelijk ..	
Heeft het opgestelde inkoopbeleid van uw gemeente aandacht voor het onderwerp inbesteden? 1. Ja 2. Nee 3. Weet ik niet	
Hoe verloopt het proces en de besluitvorming indien uw gemeente besluit tot wel of niet inbesteden? *Open antwoord*	

Vindt dit proces op een transparante wijze plaats? - Volledig transparant - Redelijk transparant - Niet of nauwelijks transparant	
Ondernemers	
In hoeverre zijn de effecten op ondernemers meegewogen in de besluitvorming van de afweging tussen inbesteden of aanbesteden? Kies één van de volgende mogelijkheden: - Helemaal geen rekening mee gehouden - Enigszins rekening mee gehouden - Neutraal - Effect op ondernemers weegt bovengemiddeld mee - Effect op ondernemers was leidend	*5 punts-schaal*
Zijn de effecten van de afweging tussen inbesteden en aanbesteden op ondernemers onderzocht? 1. Ja 2. Nee 3. Weet ik niet	Single response
Zijn er ondernemers betrokken geweest bij het inbestedingsproces of de besluitvorming hierover? 1. Ja 2. Nee 3. Weet ik niet	Single response
Kunt u toelichten op welke wijze ondernemers betrokken zijn bij het inbestedingsproces of de besluitvorming hierover? *Open vraag*	Indien Ja
Kunt u motiveren waarom er geen ondernemers betrokken zijn geweest bij het inbestedingsproces of de besluitvorming hierover? *Open vraag*	Indien nee
Zijn er klachten van het bedrijfsleven over *inbesteden* binnengekomen bij de gemeente in de periode van 2012-2017? - Ja - Nee - Weet ik niet	Single response

Hoeveel klachten zijn er in de periode 2012-2017 bij uw gemeente binnengekomen over *inbesteden*? - 1; - 2; - 3; - 4; - 5; - Meer dan 5, namelijk…	Indien voorgaande vraag JA Single response
Kunt u aangeven wat voor klachten dit (met name) waren? *Open antwoord*	Open
Kunt u aangeven hoe met de klachten is omgegaan? *Open antwoord*	Open
Afronding	
Afronding **Om de onderzoeksresultaten uit deze enquête te controleren wordt in oktober een expertmeeting georganiseerd. Het doel van de bijeenkomst is om de conclusies te bespreken en nadere invulling te geven aan het inbestedingsproces van gemeenten.** De voorlopige planning van deze bijeenkomst is week 44. Wij zoeken 5-7 professionals, betrokken bij het inkoopproces van gemeenten, om deel te nemen aan de expertmeeting. De locatie is afhankelijk van de deelnemers, waarschijnlijk in het midden van het land. **Wij nodigen u daarom van harte uit om deel te nemen aan de expertmeeting. U kunt uw contactgegevens* hier achterlaten:** * Uw gegevens worden alleen voor dit doeleinde gebruikt. Uw gegevens worden niet gekoppeld aan uw antwoorden in deze vragenlijst. Gemeente: *open* Naam: *open* E-mailadres: *open* * Uw gegevens worden alleen voor dit doeleinde gebruikt. Uw gegevens worden niet gekoppeld aan uw antwoorden in deze vragenlijst.	Open
Dit is het einde van de vragenlijst. We willen u hartelijk bedanken voor het invullen. **Mocht u nog verdere toevoegingen hebben, laat het dan hieronder weten.** *Open vraag*	Open

LEXNOVA BV
Ossenmarkt 5
9712 NZ Groningen
www.lexnova.nl
050 313 11 33

lexnova

advies en onderzoek